

NÉPI EGYSÉG

Ha többet adunk
a megállapított árnál,
ismét nem jövünk ki
a fizetésünkből

Az olló két szára

A mezőgazdasági termények és ipari cikkek ára közti arány problémája a földművességnek. A földműves számításai módosra az, hogy mennyi búza ellenértékért vásárolhat egy pár csizmát vagy számára fontos más cikket (Anélkül, hogy az elméleti közgazdaságtanban ebben a részben jártassága lenne, könnyen magyarázza meg az agrárollo mibenlétét. Vagyis azt, hogy vásárlóképesége kedvező képet mutat-e. A fejlődő népi demokrácia útján haladó délkelet-európai országok között Románia majdnem a leghangszúlyozottabb mértékben mezőgazdasági állam. Nyilvánvaló, hogy a fogyasztók túlnyomó része ilyenformán földműves. Ezek vásárlóerejének alakulása tehát semmire sem mindegy a nemzetgazdaság irányítói részére. A józan ész parancszerűen szabja meg, hogy a tömegfogyasztó minél többet vásároljon, meri ha vásárolhat, akkor előreszítja az ipari fejlődést.

A stabilizáció kidolgozásakor az elméleti és gyakorlati közgazdászok számoltak azzal, hogy az adott időben rendelkezésre álló ipari készítmények és fellelhető mezőgazdasági termények mennyisége vásárlóértékben nem áll egyensúlyban egymással. Nem lehetett tehát kiindulni abból a tételből, hogy az agrárollo összecsukódott. A paraszt vásárlóerejét azonban nemcsak tartani, hanem fokozni kell.

Hivatott politikus, Luca László állapította meg a minap azt, hogy egyes helyeken hatósági személyek túlbuzgóságukban eltekintettek az ipar- és kereskedelmiügyi minisztériumnak az elemiszerekre kiadott országos irányárakról. Az elhajlás nyomban felfigyelt az illetékes szerveket. A belügyminisztérium késedelem nélkül intézkedett annak a kártételnek helyzetnek a kiküszöbölésére is, hogy egymástól alig ötven-hatvan kilométerre fekvő városok ugyanarra a pikárok lényegesen eltérő árat szabtak meg. Éppen a napokban orvosolta az ország gazdasági talpraállítást és pénzügyi-térvező miniszterközeli bizottság a termelők panaszaát a tervszerűen alacsonyra rögzített termelői árak miatt.

Amint várható, a reakció igyekezett alaposan kihasználni az előálló viszonyosságokat, s jellemezte éppen az a falusi réteg, amely kevésbé érezte ezt a visszacsúszást, az akaria rávenni minduntalan a kisparasztot arra, hogy a helyrehozásban lévő helyzetet ellenségesen tekintse. Nem késekedtek természetesen hozzátenni azt, hogy mindezért a stabilizáció a hibás, de legfőként a demokrácia felelős. A józan ész rögtön felfogja, hogy kinek másnak, mint éppen a kisparaszt és a középparaszt ellenségétől jelentkező falusi reakciónak állhat érdekében a földművesség széles dolgozó tömegeit rábírni arra, a krumplit ne szedje ki, a tejet ne hozza a városba és hasonlóan cselekedjék többi terményével is.

Mondottuk, hogy Románia mezőgazdasági állama, a fogyasztók többsége a falusi lakosság sorából kerül ki, az agrárollo két szára közli távolság szűkítése ezért komoly szervezési, gazdasági és politikai kérdés. Szintén az ország agrárjellegéből következik, hogy a munkás-paraszt szövetségnek igen nagy fontossága van. Nem közömbös, hogy a szövetség érzelmi szálai erősek és megbonthatatlanok, érzelmi alapja pedig szilárd és kemény.

A demokratikus erők felméri az erőviszonyokat. Erre vallott Luca László említett beszéde, amelyben azt hangsúlyozta, hogy az agrárollo összehúzását a mezőgazdasági cikkek árának észszerű megállapítása és emellett ugyanekkor az ipari készítmények árának csökkentése teremti meg. Mindkét vonatkozásban már történtek intézkedések, azaz a hibás ármegállapítások eltüntetésére és az ipari cikkek olcsóbbá tételére. További olcsóbbodást az iparvállalatok igazgatói fizetése számára felső határ megvonása a nagyfogyasztó iparvállalatok adójának leszállítása és a fénypüzi adó növelése hoz.

Ivettén, a falusi lakosság vásárlóképesége javul, a saját erejébe vetett bizalom megnő, s a munkás-paraszt szövetség is megszilárdul. Mert ez a kettő: a parasztvásárlóereje és a munkás-paraszt szövetség a népi demokrácia egyik legfontosabb tartóoszlopja. PAÁL JÁNOS

Az új középiskolai tandíjak

(Bukarest) — A nemzetnevelésiügyi minisztérium az új iskolai évre megállapította a középiskolai tandíjakat. Amint már megírtuk, a tandíjak összege nem megegyezik, hanem csupán tájékoztatóul szolgál az igazgatóság részére, amelyeknek joguk van a szülők anyagi helyzetéhez mérten a tandíjakat emelni vagy mérsékelni. Az új tandíjak felső határa a teljes ingyenességtől kezdve

iskolafajonként a következő összegig emelkedik:

az egységes gimnáziumnál 1000 lejig, az elméleti liceumoknál 7500 lejig, a kereskedelmi és ipari középiskoláknál, valamint a tantatóképzőknél 5000 lejig.

Az elmúlt iskolai évre megállapított kedvezmények az idén is érvényben maradnak.

Változás az elméleti liceumok tananyagában

(Bukarest) — A nemzetnevelésiügyi miniszter legújabb rendelkezése értelmében az elméleti liceumok tananyagbeosztása módosult. Ezerint a III. osztályban a történelmet heti 3 órában kell tanítani, amelyek közül egyet a világtörténelem, kettőt pedig a román történelem tanításának kell szentelni. Ugyanezt a román történelmi anyagot kell előadni a IV. osztályban is. A III. és IV. osztályban Románia földrajzát egységesen kell előadni, az egységes tankönyv szerint. A II. osztályban Románia földrajza mellett fizikai és emberföldrajzot is elő kell adni a VIII. osztályban pedig gazdasági földrajzot. A mennyiségben keretében min-

den osztályban tanítják a betűkkel való műveleteket. A IV. osztályban a geológiát heti 6 órában adják elő.

A III. osztályban a román nyelvet heti 4 órában fogják tanítani, amelyek közül kettőt az olvasmányoknak, egyet a fogalmazásnak és egyet a nyelvtannak kell szentelni. Általában azonban a román nyelv anyaga nem változott. Tanításánál a következő beosztásra kell figyelni: mel lenni: a) magyarázatokkal ellátott olvasmányok és ezek kapcsán irodalmi elmélet, b) a fogalmazás alapjai, c) fogalmazási gyakorlatok, d) kötelező otthoni olvasmányok, e) nyelvtan, f) a stílus és költészet elemei.

A dollárhiányra való tekintettel kérték, hogy

Az Egyesült Nemzetek Szervezete Európában tartása legközelebbi közgyűlését

Amerika különböző bizottságok létesítését javasolja — Marshall „békebizottsága” a Biztonsági Tanács megkerülését jelentené

(New York) — Az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlésén a politikai bizottságban az amerikai meghívott javaslatot terjesztett be arra vonatkozólag, hogy állítsanak fel úgynevezett időközi bizottságot. Ebben az átmeneti bizottságban valamennyi tagállam helyet kapna és ezt a szervet a közgyűlés befejezése után 15 nap múlva már összehívhatnák és együttmaradhatna a legközelebbi közgyűléssel.

Visszaki szöveget helyettes külügyminiszter mintegy 500 újságíró előtt érdekes nyilatkozatot tett és ebben főleg Mac-Neil angol meghívottnak a

közgyűlésen elmondott beszédére válaszul, Allast foglalt a többi között a Palesztinára vonatkozó angol javaslatl szemben és újból kijelentette, hogy az Egyesült Államok elfogadhatatlan indítványokkal eltérő az együttműködés útját.

A közgyűlésen egyébként érdekes javaslat hangzott el. Arról van szó ugyanis, hogy

az ENSZ legközelebbi közgyűlést, amely 1948-ban lesz Európában tartásuk meg.

Erre az európai országok dollárhiánya miatt lenne szükség.

Balkán-bizottság Szalonikiben

A politikai bizottság az amerikai meghívott indítványára Balkán-bizottság kiküldetésének kérdésével foglalkozik. Ez a bizottság a javaslat szerint Szalonikiben székhelyű és feladata lenne foglalkozni a határmegállapítás vitás kérdéseiben, a menekültek ügyében és tanulmányozni az úgynevezett kisebb ügyeket. A Balkán-bizottság az ENSZ legközelebbi ülésén ter-

jesztendő elő jelentését. Az amerikai meghívott ezt az alkalma; is arra használta fel, hogy megismételje ismeretes vádját, amely szerint Görögország szomszédai támogatást nyújtanak a görög szabadságharcosoknak. Érdekes beadványt készült benyújtani a jugoszláv küldöttség, amelyben kéri, indítsanak vizsgálatot a Görögország befolyásba történő külföldi beavatkozás megállapítására.

A közgyűlés előtt szereplő kérdések veszélyes útra vezethetik a szervezetet

(Moszkva) — A „Pravda” legutóbbi számában az ENSZ közgyűlésének kérdésével foglalkozó cikk jelent meg. A lap leszögezi, hogy a közgyűlés előtt szereplő kérdések veszélyes útra vezethetik a szervezetet. Az ügyrendi bizottságban a „szavazógép” minden amerikai indítványt biztosított a többséget. A legfontosabb kérdések az úgynevezett politikai bizottságokban kerülnek letárgyalásra. Ezeknek a kérdéseknek már a tárgyszorozatra való felvétele is nyílt megvitatást jelent az ENSZ alapszabályainak és a nemzetközi szerződéseknak. Az alapszabályokkal ellentétes az a javaslat, amely a Biztonsági Tanács egyhangú határozathozatalának megfontására törekszik, a vétőjog megváltoztatásával. Az ideiglenes béke- és biztonsági bizottság felállítását a Biztonsági Tanács meg-

ülését jelenti és a nagyhatalmak egyhangú határozatát előíró elv feladására irányul. Az orosz békeszerződés felülvizsgálásának napirendre tűzése ellentmond az alapszabályok azon kitételének, amely kimondja, hogy a nemzetközi szerződéseket tisztelnie kell tartani. Korea függetlenségének napirendre tűzése ellenkezik a Moszkvában megartott külügyminiszeri értekezlet határozataival és az ENSZ alapszabályában lefektetett elvekkel. Végül a görög kérdés, amely jelenlegi fogalmazásban hamis, olyan nemzetek békéje és biztonsága ellen irányul, akik az ENSZ tagjai. Így tehát a politikai bizottság napirendjén olyan kérdések szerepelnek, amelyek ellentétben állnak azokkal az elvekkel, amelyek az ENSZ-t létrehozták.

Harmincegyszer vagon a gabonagyűjtés eddigi eredménye

(Bukarest) — Az utóbbi hetek esőzése következtében előállott szűnet után ismét megindult a kenyérgabona gyűjtése. Az ipar- és kereskedelmiügyi minisztérium hivatalos jelentése szerint eddig 23.605 vagon búzát szállítottak be az ország területén. A búzát közraktárakban tárolták. A mennyiséghez hozzászámított még mintegy 600 vagon, ami az őrlési vámból származik. A búza őrlése folyik. A rozsgyűjtés is igen kedvező. Az előírányzott 1150 vagonból eddig 775 vagonot gyűjtöttek, vagyis többet, mint 70 százalékot. Kitérő a rizstermés. Az előírányzatban 3650 vagonra számítottak és már eddig is 3336 vagonnal gyűjtöttek. A zab gyűjtését, az elkészített gyűjtési terv szerint, utóljára hagyják. A helyzet itt is előnyös, mert a begyűjtendő 4500 vagonnak több mint a fele, 2791 vagon gyűlt össze.

A nagyserű kukoricatermés lehetővé tette, hogy ezt a fontos terményt teljesen szabadon tegyék és beszállítsák ne legyen kukoricából. A kukorica az egész országban a hivatalos áron alul kapható.

A gabonabeszolgáltatás eddigi menete szerint a lakosság kenyéréllátása, négy kenyér- és három kukoricapogácsa számítva, teljesen biztosított.

Kína — Amerika gazdag vadászterülete

Kína, a számokkal alig érzékelhető méretű állam felbecsülhetetlen vadászterületet jelent az amerikai nagytőke számára. A négyszázmillió lakosú, hatmillió négyzetkilométeren elterülő birodalomörvös nemcsak piacot jelent Amerika számára, hanem egyben óriási és olcsó nyersanyagkészlethez való könnyű hozzáférést is. Erthető tehát, hogy az USA nemcsak szívvél-leléssel, de hadfelszereléssel, kiképzőtestekkel és „dollárgéppel” is támogatja a Kuomintang kormányát a kínai néphadsereg leküzdésére indított harcban.

Csanghajsek tábornok, a demokrátiák néphadsereg ellen amerikai segítséggel harcoló diktátor nem volt mindig a nép ellensége. Ifjú korában Szunjatszennek a kínai forradalom vezérének, a köztársaság meglehetősen lelkes híve volt. Azok közé a fiatal tisztek közé tartozott, akiket Szunjatszen a Szovjetunióba küldött tanulmányútra, hogy ott szerzett tapasztalataikat a kínai nép érdekében hasznosítsák. Szunjatszen halála után a kínai feudális reakció megvásárolta a nagytrófi Csanghajseket és a Kuomintang, Szunjatszen demokratikus forradalmi pártja a kínai reakció eszközévé vált.

A háború befejezése óta Csanghajsek negyvenháromez dollárt kapott az Egyesült Államoktól és ezt az összeget kizárólag a polgárháború céljára fordította. Az éhező tömegek éledeletlenségével a nagytrófi diktátor mitsem törődött, neki csak egy a fontos — saját uralmának fenntartása és ennek érdekében tárgyalni Kína kapuit a külföldi monopóliók előtt. Kína többszázmillió haladó tömegeit azonban Csanghajsek az amerikai milliárdokkal sem tudja örök elnyomásban tartani a legutóbbi hekek jelentései mind a demokratikus néphadsereg győzelmeiről számolnak be. Kína esetében is bebizonyosodott, hogy eredménytelen a reakció kormány dollárral és modern fegyverekkel való támogatása. A másfélmillió főből álló néphadsereg nagyszerűen helyt áll a kínai-amerikai reakció rohamával szemben és a kiváló harci szellemű népi erők lendületes ellen-támadásaikkal halomra döntik Csanghajsek számításait. Sikerük gyújtóként hat a Kuomintang-területek lakosságára, tömegesen szöknek át a Kuomintang-katonák a néphadsereghez. Diákok, egyetemi tanárok és kiváló közéleti férfiak emeltek fel szavukat a polgárháború megszüntetéséért és az egyetemi sztrájkokon kívül a nagy ipari központokban is sorozatos munkabeszúrákkel tüntet a munkásság is a kettéválasztás ellen.

A Kínában állomásozó amerikai katonaság száma is nőjön nő. Az első 70—80 ezer főnyi amerikai katonaság Japán fegyveres leverése után jelent meg Kínában, de nem a japánok megszállta területek, hanem a kínai néphadsereg ellenőrzése alatt álló területek felé irányították őket. Ezek és az utánuk érkező többi amerikai csapatok feladata valójában nem a japánok leszerelése. Ez csak megtévesztő üggy volt. Az amerikai terjeszkedés politikájának fegyveres előhadait képezték ezek a csapatok s a valódi cél: az amerikai nagytőke Kína gazdasága teljes leigazgására irányuló törekvéseinek érvényre juttatása. A katonai erőket követően az amerikai kereskedelmi cégek és bankok valószínűleg először is Kínát s amerikai árukkal árasztották el a kínai piacot.

Kínában mindezek ellenére nem fog győzni a reakció, mert nem győzhet. Nem győzhet, mert Csanghajsek megtagadta a Szunjatszen kijelölt politikai irányelveit: A kínai kommunista párttal való szövetséget, a Szovjetunióval való együttműködést és a népi tömegek jogos igényeinek támogatását.

2. NÉPI EGYSÉG szept. 29

A pénzrögzítés előtt beszolgáltatott gabona ára

(Bukarest) — A gazdasági élet irányításával megbízott miniszterközveti bizottság rendeletet adott ki, amely szerint az augusztus 14-e előtt kicsepelelt és beszolgáltatott gabonát régi árban, de új lejtő átszámítva kell kifizetni. Tehát egy kilogramm búzáért például 1,80 lejt kell az INCOOP szerveinek kifizetni a ter-

melő kezeihez a régi lejösszeget 20.000:1 kulcsnak megfelelően számítani.

Ugyanígy kell kifizetni a beszolgáltatott gabona ellenértékét azoknak is akik augusztus 14-e előtt csepelelték ugyan, de a gabonát később szolgáltatották be, vagy egyáltalán be sem szolgáltatották.

A cseplőgéptulajdonosoknak, vagy bérlőinek ugyancsak a fenti rendelkezés értelmében kell megfizetni az általuk augusztus 14-ig kicsepelelt, beszolgáltatott gabonát. Viszont a nekik járó gabonát, amely az augusztus 14-ig kicsepelelt mennyiségből illeti meg őket, nekik is ezen az áron kell megfizetniük a termelőnek.

A román hadsereg diszebedje a SZEB szovjet tagjainak tiszteltére

(Bukarest) — A fővárosi tiszti kaszinó helyiségében a román hadsereg vezetői baráti ebédt rendeztek a Szövetséges Ellenőrző Bizottság szovjet csoportja tiszteltére.

Az ebéden résztvett Groza Péter dr. miniszterelnök, Lascar Mihai tábornok hadügyminiszter, Damaceanu tábornok hadügyi államtitkár, Bod-

nas Emil miniszterelnökségi államtitkár, Ionescu Costin tábornok vezérkari főnök, valamint a tábornoki kar több tagja.

Szovjet részről Szuszajkov vezér ezredes vezetésével tiszti küldöttség jelent meg, a szovjet nagykövetséget Kaftaradze nagykövet és Fino-genov első titkár képviselte.

Regénybe illő hajszá után fogták el a brassói törvényszék folyosójáról megszökött „zsebmetsző-királyt”

(Brassó) — Az elmúlt nap a brassói rendőrség letartóztatja Opreacu Vasile hírhedt zsebmetszőt, akit rendőri körökben mint a „zsebmetsző királyt” ismertek. A zsebmetszőt a brassói állomáson éppen „munka közben” sikerült elfogni és onnan azonnal a törvényszékre szállították. A törvényszék épületében azonban kijátszva a rendőrközberség, kiugrott az első emeleti ablakon és elúnt az utca forgatagában.

A rendőrség azonnal erőteljes nyomozást indított a ravasz zsebmetsző kézrekerítésére. Gyánították, hogy Opreacu Bukarest felé szökött, ahol egy nő ismerősenél — úgy gondolta, — meghúzódnának az üldöző rendőrök elől. A brassói rendőrség tisztjei azonnal az állomásra siettek, ahol a zsebmetsző fényképe alapján több vasutas visszamenekült, hogy Opreacu alig félórával azelőtt fejtett a bukaresti vonatra. A rendőrtisztek azonnal gépkocsiba

ültek és megkezdődött a hajszá a bukaresti vonat után.

Predeálnál már csak öt percnél előnyöse volt a vonatnak, azonban felismerték a hajszát a gépkocs, gummitű kilyukadt és a rendőrtisztek húsz percet veszítettek. A gummitűt kijavítva a rendőrautó tovább száguldozott és a benne ülők minden állomáson megderékelték, hogy Opreacu nem száll-e le a vonatról. Színája állomáson azt a választ kapták, hogy a pár perccel ezelőtt elindult vonatról az egyik ottani rendőrtisztek sikerült leszállítani és letartóztatni a megszökött zsebmetszőt. A színajai rendőrség ugyanis időközben megkapta a brassói rendőrség értesítését és az egyik rendőrtiszt, aki ismerte Opreacut, az egyik első osztályú ülékben felismerte a hírhedt gonosztevőt. Opreacut letartóztatta és után erős fedezettel Brassóba szállították.

Egy magyar háborús bűnös író álnév alatt írt darabja egy bukaresti színházban

(Bukarest) — A fővárosi színházi körök élénken foglalkoztatja az a leleplezés, amely az egyik színházban előadott „Magaviseletből elégséges” című darab szerzőjének személyében történt. A darabot Paul Laurent francia szerző műveként hirdették. Kiderült azonban, hogy a Paul Lau-

rent név kitalált, s a darab Tóth Miklós író, háborús bűnös munkája. Tóth Miklós mind a magyar, mind a román hatóságok köröztek. A darab szerzőjének kiletét Tóth letartóztatásig homály fedte. A vizsgálat a színház ellen folyik.

KISHIREK A NAGYVILÁGBÓL

● A BUDAPESTI népbizóság újabb összeesküvő csoport bűnperét kezdte tárgyalni. Ennek az úgynevezett Narga László-féle csoportnak 41 vádlottja van, akik a „Magyar Községeit” akarták helyreállítani, amely a köztársaságellenes összeesküvő magyárt képezte volna.

● OLASZORSZÁG kinevezte új bukaresti követét. Ezerint Olaszországban Romániában Scammacca Michel báró képviseli aki rövidesen Bukarestbe utazik, hogy átvegye hivatalát.

● AZ OSZTRÁK államszerződés előkészítését dolgozó négyhatalmi bizottság most tartotta Bécsben 72-ik ülését.

● PALESTINA partia közelében újabb hajót tartóztattak fel, amelyen többszáz törvénytelen zsidó kivándorló volt. Az „Exodus” hajón elfogott 4500 zsidó, akiket egy Hamburg mellett lévő táborban helyeztek el, megtagadta a francia kormány ajánlatának elfogadását, amely szerint felszolgálták őket, hogy utazzanak Franciaországba.

● AZ ANGOL minisztertanácsot rendkívüli ülésre hívták össze, ame-

lyen a szénkérdést, valamint az angol haderő létszámának csökkentését tárgyalják.

● INDIA feldarabolása következtében példátlan népvándorlás indult meg az egyes tartományok között. A menekültek százezrei menetelnek az ország utakon. Hivatalos jelentés szerint eddig négy millió hindu és moszlim hagyta el otthonát.

● NEMETORSZÁG angol-amerikai egyesített övezetének amerikai elnöke kijelentette, hogy amennyiben a német gazdasági tanács és az övezet kormányzó hatóságai között nem jön létre megegyezés, a két övezetet ismét katonai ellenőrzés alá helyezik.

● A CSEH nemzeti szocialista párt — Benes pártja — pártványban közölte, hogy támogatja a bel demokratikus párt nemzeti arcát.

● SPANYOLORSZÁGBAN rövidesen fasizta jellegű, alszakszervezeti választásokat tartanak. A Spanyol Kommunista Párt felhívta a munkásságot, hogy ne vegyen részt a választáson.

A sepsiszentgyörgyi élelmezési munkások is követelik Mani- nak, valamint román és magyar cinkosainak megbüntetését

(Sepsiszentgyörgy) — Az élelmezési munkások szakszervezete pénteken délután közgyűlést tartott. A gyűlés során foglalkoztak a Mani és cinkosai elleni perrel és ezzel kapcsolatban a következő határozatot hozták:

A Grivitán, Lupényban, Szárazaján, Csíkszentdomokoson és Egeresen legyilkolt testvéreink kiontott vére vádola Maniut és annak román és magyar cinkosait. Nekünk, élelmezési munkásoknak sem mindegy ez a történelmi jelentőségű per. Mi is csatlakozunk a vádló néptömegek milliói soraihoz és követeljük ezeknek a banditáknak a legszigorúbb megbüntetését. Ők voltak azok, akik ránk zúdtották a fasizta háborút, amely 600.000 halottat, árvt, özvegyet és rokkantat hagyott maga után. Ők voltak azok, akik a grivitai CFR műhelyek munkásai közé lövtek, mert nagyobb darab kenyeret követeltek maguknak. Ők voltak a cinkosai az árurejtegetőknek, a nép kiéheztetőinek, Ők voltak a pénzrögzítés legádázabb ellenségei. Ezekért a bűnökért most mind felelniük kell.

Mi, élelmezési munkások követeljük a nép és hazaárulók legszigorúbb megbüntetését. Ugyanakkor elszánt harcot vállalunk a még köztünk bujkáló román és magyar cinkosai ellen. Le fogjuk leplezni őket, mert csak így biztosíthatjuk jobb, bolder, jobb életünket.

Egy éves a „Contemporanul”

A mai román kultúrát legnagyobbat jelentőségű folyóirata, a „Contemporanul” megjelenésének egy éves fordulója ünnepli. Egy év óta végig eléggé fel nem érthető munkáját a lap a haladó szellemű román irodalom, a román-magyar barátság és az ország dolgosá érdekében. Ez alatt az egy év alatt ezek és ezek séméből takarította el a halogot, mutatta be a romániai élet igazi képét, a román irodalom igazi értékeit. Hasábjain szólaltak meg és tisztázták az alapvetően fontos kérdéseket a népi demokrácia vesztői.

A lap egyik fontos céljának tekinteti a magyar irodalom értékeinek megismertetését a román olvasók között. Irodalmi téren is szót akarja verni a századok óta tartó mesterséges elszigeteltséget a két nép irodalma között. Hasábjain rendszeresen közöl fordításokat a magyar irodalmi és politikai tényezője, Erdélyi magyar irodalom tolmácsolására vet nagy súlyt a lap.

Bátran elmondhatjuk, hogy a Contemporanul ma már fejlődő népi demokráciánk egyik legjelentősebb irodalmi és politikai tényezője.

Az egy éves forduló alkalmából a demokratikus sajtó ósinte örömmel üdvözli a „Contemporanul”-t. Az üdvözlők sorából a romániai magyar sajtó sem maradhat ki. A romániai magyar nép és ósinte megbeszélés hírszóni a román-magyar barátság elmélyítését mindig szíven a szíve. „Contemporanul”-t.

Ha az árdarigó nem sajnál ben-

1929:

Külföldi kölcsön, gazdasági kiszolgáltatottság, idegen „tanácsadók”, adóemelés

Megjegyzések két stabilizáció margójára

Az újkori Románia életében nem az első pénzügyi művelet volt az, amely a Román Kommunista Párttól ez év június 14-én bejelentett, s a Demokrata Pártok Blokkja valamennyi tagpártja és szervezete részéről elfogadott gazdasági javaslatok élén szerepelt. Az első világháború után Románia népe már „áért” egy stabilizációt.

Hihetetlenül mi sem volt tehát könnyebb, mint követelni az előző pénzügyi időszakok alkalmazzott módszereket és már meg is van a Kolumbusz tojása. Minő tévedés! Elsősorban is, a két stabilizáció kiindulási pontja különbözött, világosabban, a stabilizációhoz szükséges előkészületek munka idején más és más tárgyi adottságokkal kellett számolni. De nem is ez a perdöntő, amikor párhuzamot kívánunk vonni az első világháború utáni, 1929. évi és a mostani, az 1947 augusztus 15-i pénzügyi zítés között. A cél és a módszer megvalósítása hangsúlyozza azt az

Óriási különbséget, ami 1929 és 1947 között fennáll!

Legyünk azonban módszeresek a párhuzam megvonásában is. Elmlítettük, hogy az 1929-es pénzügyi megteremtéshez más tárgyi adottságokból kellett kiindulni, mint 1947-ben. S ez így is van.

Románia az első világháborút az antant oldalán harcolva, területileg gyarapodottan, fejlett ipari és mezőgazdasági vidékek hozzáféréseivel, győztesként fejezte be. Lélektanilag is kedvezőbb helyzetben volt, nemzetgazdasági élete fejlődőben. Az 1947-es stabilizáció kiindulási pontja? Az 1941–44 közötti háborús időszak igen mély nyomokat hagyott az ipartelek egyrésze elpusztult, a nyersanyagterület, a kimerüléshez közel, a mezőgazdasági vetésterület nagysága katasztrófális mértékben csökkent azzal, hogy ezernyi hektár szántó végig a háború, a közlekedés a légi bombázások következtében szétzilált, legfőképpen pedig az emberi munkaerő az állandó nélkülözések következtében számbelileg csökkent, minőségben romlott. Az 1947-es stabilizáció megvalósításának kezdetekor fennálló tárgyi adottságok teljes ismeretéhez tartozik az is, hogy a Szövetséges Nemzetek ellen viselt igaztalan háborút követő békeszerződés gazdasági kötelezettségeket rótt az országra, a két éves szá-

1947:

A termelés növelése, a Szovjet-szövetség nyersanyag-támogatása, a demokráciába vetett hit

razság pedig a már amúgyis megviselt gazdasági életre többletkárként jelentkezett.

A felsorolás világosan érzékelteti, mennyivel súlyosabb körülmények között kellett nekik látni a pénzügyi és munkájának 1947-ben. Mégis mindegyiknek a pénzügyi adottságok ellenére, amíg az 1929-es stabilizációig tíz év telt el a háború befejeztől, addig az 1947-es pénzügyi reform alig

három esztendő múltán már megvalósult

Lássuk ezek után, milyen módszerek érvényesültek a stabilizációs műveletben 1929-ben és milyen módszerek 18 évvel később? Az 1929-es pénzügyi törvényről szóló törvényt az év február 7-én terjesztették a parlament elé. Tudni kell, hogy a stabilizáció előkészítését a britanisták kezdték meg és a liberális kormány bukása után Maniuc kormányra került. Az akkori stabilizáció előtti időszakban, 1927-ben és 1928-ban, az egyre növekvő pénzügyi megakadályozását egy 4.550.000.000 lejes külföldi kölcsönnel igyekeztek

elérni Bratianuék. Az összegből az állam befizette szállított, a nagyvállalatokat, amelyek viszont a kapott pénzen külföldi adósságukat törlesztették, vagy pedig a külföldi tőzsdéken pénzügyi manőverekbe kezdtek. Röviden: a pénzügyminisztérium kapuján bejött a pénz, a Nemzeti Bank kapuján távozott az országból. Maniuc 1929-ben kötötte az első stabilizációs kölcsönt 100 millió, majd nem sokkal ezután egy ymasodikat 25 millió dollár értékben, 7 százalékos kamattal és 4 százalékos „közvetítési” jutallékkal. Tehát már a folyóttatások 11 százalékos teherrel érkezett a pénz. De ez nem volt elég. A kölcsön felezetűl az állami jövedékek bevétele szolgált. 1930-ban 8 millió dolláros kölcsönt kötött a Maniuc-kormány stabilizációs célokra, 8 százalékos kamattal. A kölcsön ellenében az északi-amerikai finanszírozó megkapta az ország telefonszolgálatának kihasználási jogát. Végül 1931-ben egy utolsó, 8.678.000.000 lejes, 7 és fél százalékos kölcsönt írt meg az állami jövedékek bevétele kezességével.

A szűgyenteljes feltételek mellett kötött kölcsöntügyeket betetőzése volt

a külföldi „tanácsadók” beültetése

A Nemzeti Bankba, az állami jövedékek és a pénzügyminisztériumba az állami költségvetés végrehajtásának ellenőrzésére. Mindez az ország gazdasági függetlenségének teljes elvesztését az országnak a nemzetközi finanszírozó számára való teljes odaadását jelentette. Az ország népének az 1929-es stabilizáció az addigi nehézségek megszorozódását hozta. A stabilizációból a nagybankok és nagybirtokosok húztak hasznot azáltal, hogy külföldön lévő pénzüket felhasználásával ők is jegyezték a Romániának adott kölcsönből, s így részesültek is a magas kamatból. A munkásság, földművelés, az értelmiség és a kispolgárság viszont a külföldi tőke parancsára a nyágon-tossági cikkek fogyasztási és forgalmi adójának felemelésével a teljes elszegényedés lejtőjére került. Húsz százalékkal felemelték az évi 40.000 lejnél kisebb jövedelmek globális adóját is, ami a kiszűrt munkásokat sújtotta. Az egész stabilizációt külföldben az 1933-ban Romániát is elérő gazdasági világválság elsodorta. Az adósságok azonban megmaradtak.

Szólunk arról, hogy az 1947-es pénzügyi zítés alig három évvel egy veszített háború után már megvaló-

sult. Minnek tulajdonítható? Egyszerűen annak, hogy ténylegesen demokratikus rendszer, a fejlődő népi demokrácia rendszere hajtott végre. A dolgozó tömegek városos és falun nagy erővel dolgoztak az újjáépítésen, a közlekedés terén, a fémiparban, a szövőgyártásban. Hitték a demokratikus kormányzati rendszert.

Mi tehát az alapja — az 1929. évi a dolgozó nép hátrányára végrehajtott stabilizációval szemben — az 1947-es pénzügyi zítésnek?

A dolgozók munkája

és az ország függetlenségének elve a Szovjetszövetség nyújtotta támogatás a termelés növeléséhez megkívánt nyersanyag szállítással, úgy, szintén a közelítés legvalóságosabb hiteiben rendelkezésre bocsátott kegyelgésével. Az 1947-es demokratikus pénzügyi zítés nemcsak az infláció felszámolása egyben, hanem ez az országot olyan gazdasági rendszer barátai szövetségéhez kapcsolja, ahol a válság fogalma ismeretlen. Ez a kapcsolat a dolgozó tömegek életszínvonalának emelésével jár.

(Öt.)

Golyócsapágys

ólmocsövek, exenderprék, centrifugák, olajmalmai gépek, buza- és kukoricaőrölő hengerek, székely, traktorfejek azonnali szállításra kaphatók. Minden gépeket hegesztését előnyösen vállalunk.

INDUSTRIA de MASINI

Temesvár II.,

Kogalniceanu-utca 8 szám

Telefon 56—97

Maniuc — a parasztság ellenségei

Soha a világtörténelem folyamán és sehol a földkerekségen olyan szembemellenül és jogtalanul még nem bitortak címet, mint a Romániában nemrég feloszlott nemzeti parasztpárt. Ennek az elnevezésnek azt kellett volna jelentenie, hogy Maniuc pártja, amely parasztpártnak hazudta magát, a parasztság érdekeit védje. A megszünt „történelmi” párt népszerű vezetőinek azonban, akik most a bíróság előtt fognak felelni tetteikért, ez volt a legkisebb gondjuk. A parasztsággal, a nincstelen falusiakkal mitsem törődtek.

Azoknak a képviselőnek a csoportjában, akik 1921-ben, az akkori parlamentben a földreform ellen szavaztak, ott találjuk Maniucot, Pop-Ciclot, Popovic Mihait, Valda-Voevodot és még néhány vezetőjét a nemzeti parasztpártnak. De nemcsak akkor nem szavazták meg a földreformról szóló törvényt, hanem későbbi kormányzásuk idején sem tettek semmit a nincstelen igényjogosult parasztság földhöz jutása érdekében. Így aztán 1940-ben, közel húsz esztendővel az első földbirtokrendezési törvény megszavazása után a földbirtokreform munkája még nem volt befejezve, 3800 birtokon még nem volt véglegesítve a földosztás és 434.000 hektáron még a felosztási terveket és számításokat sem végezték el, a bíróságok előtt pedig 800 földbirtokrendezésből származó per fektült.

Amikor a nemzeti parasztpárt kormányon volt, 1928-tól 1933-ig, a parasztság sokkal nagyobb terheket viselt, mint az azt megelőző időkben. Maniuc támogatották a minden körülményben kialakult zsiros gazdák csoportját és ezek rútn kihasználásukért a dolgozó parasztságot. Mihaleche, akkori földművelésügyi miniszter, lehetővé tette, hogy az eladósodott parasztság földjét a nemzeti parasztpárti zsiros gazdák és földbirtokosok poton pénzért megvásárolják. A szénatászon elmondott beszédében Mihaleche nyíltan be is vallotta, hogy nem élte a kisebb testekre tagolt gazdaságok létesítése, mert azok nem gazdaságosak. Vagyis számára az agrárkérdés a kisebb birtokosoknak a zsiros parasztságot kezbe tartó összpontosítást jelentette. Az általa „természetes kiválasztódási folyamatainak” nevezett eljárással a felszerelés nélküli parasztságok a zsiros parasztságot birtokába kerültek.

1934-ben, vagyis a nemzeti parasztpárti kormányzati rendszer után, az akkori statisztikai adatok szerint a parasztság helyzete kevésbé különbözött az 1907-es parasztlázadást megelőző időkhez viszonyítva. Hivatalos kimutatás bizonyítja, hogy a nemzeti parasztpárt kormányzata után háromnegyed millió földműves a legsúlyosabb körülmények között él, eladósodva, csaknem felerészben nemzeti parasztpárti pénzügyi zítéssel szemben. Anyagi gondokkal küzdött, éhezett, védtelenül, vagyis szakszervezeti szervezkedés lehetőség nélkül állott, társadalmi bejegyzésekben szenvedett. Az utóbbi időkövetkeztében jelszónak ritkultak sorai, a haláléhsis arányszám megröb-bentő méreteket öltött.

Mindezek tehát megdöntetlenül bizonyítják, hogy Maniuc és bíróság előtt álló többi büntetési jogtalanul bírói, tárt pártuk címet, amely minden egyéb volt csak nem a parasztságot pártja és nem is lehetett az, mert a nemzeti parasztpárti kormány a parasztság ellensége volt.

Hová kerül a Székelyföldön készülő sajt és turó?

RÖVID KIS FELVÉTEL ARRÓL, AMI A GAZDASÁGI ELLENŐRZŐ HIVATALT IS ÉRDEKL

(Csikszereida) — Régebbi években a székelyföldi piacokon a sajt és a turó szinte embermagasságú dombokot alkotott. A havasok ontották a tejtermékeket. Ma már ennek vége. Mintha a juhok kivésztek volna, mintha az ideig nem kedvezett volna a juhtartásra, sajt és turó nincsen. Mi ennek az oka? Legjobb ha helyszínen igyekszünk a dolgok iránt érdeklődni. Ezért elhatároztuk, egy hargitai eszténát meglátogatunk. Ahogy a völgyben megérünk, már messziről meghalljuk, merre van ez eszténa. A juhok csendesen vezet, amelybe néha kutyák ugatása vegyül. Na meg közben egy székelyrel is találkozunk: az eszténáról jön. Több hatalmas sajt hever a szekéren. Számlájunk szerint a szekéren lehet vagy tizen-nyolcvan kiló sajt, meg turó, beszédebe igyekszünk elegetni a fu-

tosst, aki elmondja, hogy egy brassói vásárlóra össze az eszténát a sajtát. A revő kissé hátramaradt.

— Nem tudja, — kérdezzük, — mennyibe került kilója? — Hát bizony nem tudom, — válaszol, — hosszasan alkudoztak. Az ur-

nak már többször szállítottam sajtot. Csak Szeredáig viszem, ahol egy teherautóra rakják fel, azzal viszik Brassóba!

Továbbmegyek. Közben találkozom a sajtos úrral is, köszöntöm, szeretnék vele beszélgetést kezdeni. Sietve halad el mellettünk, semmiképpen sem akar szót váltani.

Egy tisztáson megtalálom az eszténát. Eppen most hajtották be a juhokat az eszténára. Készülődnék a fejéshez. Amíg a gróda a munkáját végezt, addig én a pásztorkutyámban, a tűz mellett húzom meg magamat. A hatalmas kutyák állandóan ott settenkednek a ház körül, jobbnak látom, ki nem menni. Ha csak kinézek, azonnal felém rontanak.

Végre is a fejés véget ér, bejön a gróda. Három legényke hozza utána a frissen gőzölt tejet. Szeretném látni, amikor beoltják. Sajnos, azonban ez csak reggel történik. Pedig jó sajt csak akkor van, ha a friss tejet oltják be. Most már értem, hogy miért olyan zsírtalan a sajt. Közben ugyanis lefo-

lőzik, többször is s reggelig bizony nem sok zsír akad a tejben.

De térjünk a tárgyra. Megkérdezem kaphatnék-e sajtot?

— Nincsen eladó egy darabka sem. — kapom a választ. Pedig a kunyhó sarkában letéve, — előbb még körülnézegettem, — van egy halommal.

— Meg is mondom, — Az már el van adva. — Kinek?

— Egy brassói úr vásárolta meg. Az ár után érdeklődöm. Nem válaszol. A füle mellett engedni el a kérdésemet. Hiába későn érkeztem. Azt azonnal látom, hogy miért nem lehet sajtot kapni. Mert egyesek felvásárolják, azután elvisszák. Mert amikor megugom, hogy hát: az ár nem nagyon fontos, máris másképpen beszél. Akudozom, azonban nincsen kedvem. Elhagyom az eszténát. Már tudom, hogy miért nincs sajt és turófele. Valahogyan jól tenné a gazdasági rendszert, ha mélyére néztem a dolgot.

(Öt.)

A repedt harang

Gyermekkoromban még meg volt a repedt harang. Egy darabig az iskola padlásán hányódott a többi ím-lom között. Egyszer aztán eltűnt, azt mondják, egy arra járó őcskavasas vette meg. Adták szívesen, hiszen csak foglalta a helyét. Eltűnt a harang — csak az emléke maradt meg. Mert az a repedt, őcska harang nem volt csak egyszerű öntvény. Lehe volt annak — így beszéltek arra mi-felénk.

Nagyanym idejében — tőle hal-lottam ezt a történetet — Máté Pál volt a faluska harangosója. Leleki-meretes, beszéltes ember volt vi-lágéletében. Talán ezért is nem tu-dott seerezni magának egész életé-ben semmit. Feleségén és két gyer-mekén kívül semmije sem volt. A rozsdát harangosói házában lakott, a pap ökreivel gazdálkodott. Amenny-ugyan kerestek, hogy a betevő fo-latiuk, meg a ruha, cipő s a váltás fehérnemű mindig meg volt, de egyjére már nem telt. Legfeljebb orvosokra kúrgattak össze még valamennyit. Mert vézna, beteges asszony volt a harangosó felesége. Fájalta a hátát állandóan. Az orvos lemegeváltozást rendelt, de hát Te-remtőn, honnan vett volna ehhez pénzt Máté Pál? Hiszen a patikus is olyan drágán adta azt a sárga folya-dékat. És hozzá nem is használt sem-mit. Csak tovább kínozták a beteg-ség s egyszerre aztán ki is száradt a világból.

Most vakarta a fejét igazán csak Máté Pál. Miből tudja életmegtétti a feleségét? Pénzből kiforgatták a patikus bélyeges, pecsétes számlái, a fizetését már három hónapra előre felvette. Nem volt más választása: a megyebíróhoz fordult kölcsönért. A falu leggazdagabb embere volt a megyebíró, hozzá fordultak az ember-ek, ha pénz dolgában megszorulnak. Ő adott szívesen mindenkinek. Csak az volt a feltétel, hogy kétszeresen kell visszafizetni.

A megyebíró Máté Pálnak is köl-csönadta a temelési költséget. De alig egy hét múlva már kérte is vissza. Máté Pál persze hogy nem tudott fizetni. A megyebíró dühön-gött, dühözött és megfenyegette, hogy beviszi a szűret az egyházi dí-lásból.

Nem kellett a megyebírónak ki-tennie Máté Pál szűrét. Elvitte őt csakhamar egy nálánál is nagyobb hatalom a halál. Egy forró nyári délelben nem szólt meg a falu ha-rangja. Félegy körülük még fel se tilt sokaknak, de amikor egy óra-kor is hallgatott a harang, elindul-tak egy páran, hogy megnézzék, mi történt az öreggel. Hiszen negyven év óta volt már harangosó, de tíz percet se késett ez alatt az idő alatt soha. A torony lépcsőjén akadók-ró, Eszméletlenül hevert a poros lép-csőkön.

Hazavitték, pálinkát csepegtettek a szájába, locsolták, amíg fel nem nyitotta a szemét. De az ágyat nem tudta többet elhagyni. Csak hanyk-dott, nyugott s egy szép napon bú-csút vett az egész világtól.

Megsíratta az egész falu. Csak a megyebírórt rontotta a düh, hogy oda veszett a kölcsönpénz.

Ugy látszott hogy szegényes, de szép temetése lesz Máté Pálnak. Egybesereglett a halottas háshoz az egész falu, a pap is megérkezett, csak a harangosó nem akart megszó-lalni. A megyebíró nem engedte, hogy harangosóznak. Rátámadt a Máté Pál fiára.

— Mi lesz a pénzemmel, kölyök? Lesz, vagy nem lesz pénz?

A két gyermek, a nagyobbik is alig volt tízéves, honnan tu-dott volna pénzt teremteni. A me-gyebíró káromkodott, szidta a ha-lottat — egészen bele volt már ké-lkülve a dühbe —, hogy arra se volt képes, hogy az adósságait kifizesse, hanem inkább meghalt, aztán neki-ugrott a toronyajtónak és lezárta.

— Nincs pénz nem lesz harang, sz da temetésen?
Es elviharszot.

Az ipari munkásságon és ezek hozzátartozóin kívül 3000 személyt lát el liszttel a csikszentdomokosi szövetkezeti fűrészüzem és malom

(Csikszentdomokos) — Az elmúlt hé-ten Agiu földművelésügyi államtitkár, Kurkó Gyártás MINSZ országos elnöke, Kacska Márton csikvármegyei főispán, Cziko Lőrinc országgyűlési képviselő társaságában a csikszentdomokosi szövetkezet gyártelepét látogatták meg. A vendégeket Csikszentdomokos lakos-sága és a szövetkezet érdeklődősségébe tartozó szomszédos községek fogadták. Az államtitkárnak egy románruhás kis-lány és székelyruhás kislúy virágcsok-rot nyújtott át, jelezve azt, hogy Csik-

szentdomokoson nincs nemzetiségi gyűlölet. Az üzem bejárata előtt felál-lított díszkapunál dr. Karda Ferenc, a szövetkezet vezérigazgatója köszöntötte a vendégeket. — Leírhatatlan örömnap ez nekünk — mondotta dr. Karda Fe-renc —, hogy miniszter látogatott el hozzánk. Több miniszteri autó robogott el gyárunk kapuja előtt, amelynek pora nemcsak a testünkre, de a lelkünkre is rátelepedett. Ez nem utalkand — ez történelem, amikor

Kommunista Párt támogatásával biz-tosította az erdélyi magyar szövetkezet-ek egyenjoguságát. Ezután Lelek László üzemi bizottsági tag rövid is-mertetést adott a szövetkezet múltjáról, majd rátért a szövetkezet 1944 au-gusztus 23-a után végzett munkájára. A kezdeti nehézségek után, megszer-vezte az ellátást, ami ma Csik megye és egyben az ország egyik legjobban működő ellátó szerve. Működésünkkel és termelési eredményeinkkel — mon-dotta Lelek, — 1947 év elején már olyan szociális problémákat oldhatunk meg, mint a község ellátatlanságainak a közelállása. Az üzemi munkásság és ezek hozzátartozóin kívül

a demokrácia minisztere találkozik a szövetkezeti dolgozókkal

a demokrácia dolgozóival. A diszgyűlést a szövetkezet gyártele-pén rendezték, ahová felvonult Felsőcsik-hat községének többszázfőnyi lakossá-ga. Itt Karda Árpád ügyvezető igaz-

gató a szövetkezet megalakulása óta szolgálja a demokráciát. Köszönetet mondott a kormányának, hogy a Ma-gyar Népi Szövetséggel egyetértve és a sáto üdvözölte a vendégeket, kiemelve,

mintegy 3000 személyt látunk el liszttel

Ezek már az év első felében 100,000 kilogrammál több lisztet kaptak a szövetkezetektől. A szövetkezet saját pénzével és személyzetével vásárolta meg a lakosság részére szükséges vetőmagot és így egy millió lej értékű vetőmagot osztott ki hitele-re mintegy 800 gazdának. Beszervezték tagként a község lakosságát. Ma a szö-vekezetnek több mint 2000 főnyi tagja van. Jövő évben 53,000 köbméter güm-ba kerül feldolgozásra. A fűrészgár-mellé egy láda- és kaptárgyártat léle-sítenek Csemete kert és falksoka léte-sítése szintén szerepel a szövetkezet termelési programjában, melynek ke-relén belül az iskolák növendékei meg-felő szakemberek oktatása mellett sajátítanak el a kertészetet és méhé-szetet. A szövetkezet termelési ered-ménye 1947 július hóban

47 százalékos töbftermelést

ért el az üzem az országos szinten fe-lül. A stabilizáció után a termelés üte-m nagymértékben fokozódott. A szer-vezett munkásság méltónak mutatko-zott a kormányának a dolgozók érdeké-ben megvalósított stabilizációjára a ter-melést 109 és fél százalékkal emelte. Kéri a kormány támogatását ahhoz, hogy a szövetkezet; a jövőben is megmaradjon és fokozott erővel szolgálja a szö-vekezet célokat.

Karda Ferenc dr. ismertette a szö-vekezet elküldetését, majd a CFR-szakszervezet nevében Bádcza János államfőnök, valamint Albert Sándor a fás szakszervezet nevében köszöntötte a vendégeket.

Agiu miniszter beszédében ismertette az új szövetkezeti programot. Olyan szövetkezetet kell alkotni, amivel a nép gazdasági érdekei biztosítva van-nak. A szövetkezet vezetést lássák el földművesek. Össze kell fogni az összes dolgozó erőket a szövetkezetbe. A szö-vekezet gyűjtse össze a kitermelésre szánt fát, dolgozza fel készárunak, hogy minden munkát, ami az erdőn álló fenyőfát kivételre alkalmas butorrá alakítja, végezze a szövetkezet és

a kész butort a szövetkezeti hálózaton keresztül

juttassuk el a fogyasztóhoz, mert ez minden haszon a termelők kezében marad, csak szövetkezetek összefogással lehet biztosítani pénzüket értéktárolá-gát. Felhívta az egybegyűlteket figyel-mét arra, hogy legyenek a kormány segítségére a stabilizáció megtartási-ban, amely a nép érdekében történt.

A nép többször szájukba félbe a miniszter beszédét percekig tartó éljen-zéssel, élteve a kormányt, a Kommu-nista Pártot és a MINSZ-et.

A miniszter beszéde után Kurkó Gyártás, a MINSZ országos elnöke tartott rövid beszédet, majd Kacska Márton főispán és Faur főszolgabíró beszédével az ünnepség befejeződött.

A miniszter és kísérete ezután meg-tekintette a gyártelepet és elbeszélge-lett a gyár munkásaival.

A színes film a Szovjetszövetségben Beszélgetés egy Sztálin-díjas rendezővel

Alexandr Ptusko ismert szovjet filmrendező egyike a szovjet színes film úttörőinek. Annak idején ő rendezte a „Mese a halászlóról és a halacs-lókról” című, Puskin-motívum-mokra felépített filmet. Ugyancsak Alexandr Ptusko alkalmazta elsőnek a Szovjet-szövetségben a háromszíni felvételt. Az elmúlt évben Ptusko legkiemelkedőbb ren-dezése a „Kövírág” volt. P. Bassov tró utali népmeséinek motívumai alapján. A „Kö-vírág” a háborúutáni első nemzetközi filmünnepségen, Cannesban, nemzetközi nagy-díjat kapott. A film egyben Sztálin-díjjal is részesült.

— Új filmben, — mondotta Ptusko —, amelynek címe „Merész vitorlák”, arra törekszem, hogy köl-tői módon jelenítsem meg a szovjet valóságot. A film egyszerű szovjet emberek tetteiről szól, leszerelt katonákról, mérnökökről, kolhozvezető-ről, akik visszatértek a békés alko-tómunkához, emberekről, akik „me-rész vitorlák alatt” haladnak előre. A szovjet ország szerepel a filmben nyugati határaitól egészen a Karan-kum sivatagig, a Jeges-tengertől az ukrán styeppékig. Bemutatjuk a nagy szovjet ország legkülönbözőbb tájait.

— A szovjet színesfilm még nagy-on fiatal. Ezért tekintett néhány külföldi szakember kétkedve a szov-jet színesfilm fejlődésére. Azonban a szovjet emberek kitartóak a munká-ban. A szovjet filmgyártás munkái hamar elcsajáították a színesfilm technikáját, sőt nemcsak elcsajáították azt, hanem kétségtelen sikereket is érttek el ezen a téren. Így a leg-komolyabb nemzetközi filmünnepsé-gen, első díjat nyertek Amerika, Anglia és más országok színes film-jei előtt. Véleményem szerint ez a siker munkásságunk alapelveinek köszönhető. Az amerikai filmgyár-tástól eltérően, amelynél a szín ön-cél, a szovjet filmművészet mesterei a színt csak a film egyik összetevő-

jének tekintik, amely alkalmas arra, hogy még jobban érvényre juttassa a film tartalmát.

Ilyen értelemben alkalmaztuk a színeket a „Kövírág”-ban is.

Amidőn e filmet készítettük, új, szovjet filmfelvételi módszert do-goztunk ki: a többregegű film alk-almozását. Ez megkönnyíti a felvétel folyamatát, biztosítja a körvonalak egybeesését, a felvett anyag feldol-gozásának és a film sokszorosításá-nak egyszerűségét.

Különösen nagy elterjedtségnek örvend a színes technika a szovjet filmhíradó gyártásban. Mint ismeretes, Cannesban tüntették ki a „Fia-talság ünnepe” című szovjet színes híradót, amelyen 40 szovjet „színes” operátor dolgozott. Nemrég folytak le a „Szovjet ország napja” című film felvételei, amelyekben már 100 operátor vett részt.

A most felvett filmek különböző-ek lesznek mind tartalmuk, mind technikai megoldásaik tekintetében. Iván Pirjev rendező „Legenda Szi-béria földjéről” című filmjét forgatja. Ez zenésfilm, a háborúban részt-vett fiatal szovjet zongoraművészről szól. Sebestilése után, amely meg-foszta őt a zongorázás lehetőségétől, zeneszerző lesz és leszerelése után a szülőföldjén, Szi-bériában végbeme-nő nagy építőmunka hatása alatt nagyszabású szimfóniát ír, amely megőrökiti a szovjet emberek dicső-séges munkáját.

„Moszkva—Csendes-óceán” — ez Jurij Raizman színes lírai vígjáté-kának címe. A film a szovjet ifjúság életét örökíti meg. Alexandr Dov-csenko „Virágok élete” című filmjét a természet nagy átalakítójának, Iván Micurinnak, a kiváló orosz nő-vénynevelőnek szenteli.

A szovjet színes film jelenleg a gyorsütemű fejlődés korszakát éli. A színes filmfelvétel munkájába egyre újabb művészek kapcsolódnak be, egyre előnyösebben és célszerűbben alkalmaznak a színt, amely segíté-sükre van abban, hogy még híveb-ben és határozottabban mutassák be a szovjet filmművészet nagy eszt.

ni belőle. Ugy kongott töröttén, mint egy repedt csupor.

A megyebíró harangosó nélkül kellett életmetni. Határozat kocsival, vármegyeszerte megnyilvánuló rész-vétel — harangosó nélkül. Pedig ő igazán nem tartozott senkinek. Leg-feljebb a halott harangosó emléké-nek. Mégis olyan kísértetiesen né-zett le a néma harangtorony a hos-z-san kanyargó népszemlekre, mint a testét öltött, meglevénedett igazság. Mintha tört ült volna az emberi ön-ség végtelensége felett.

BEKE GYÖRGY

Uj élet indul két évi nyomor után Románia magtárában, Moldovában

Ahol a föld busásan jutalmazza a munkát — Bojárok alkonya

(Buzau) — Olvasóink érdeklődési köre kelet felé nem igen terjed túl azokon a hegyeken, amelyek a látóhatárt kelet felé elzárják. Igaz ugyan, hogy közlekedési utaink jórésze inkább Erdély belseje felé halad, de nem lesz érdektelen szétnézni országunk egyik leggazdagabb élesterében, ahol hozzánk hasonló emberek élnek, hasonló szokásokkal, gondokkal. Ezt a földet is éppen úgy sújtotta a tavalyi aszály, mint a Székelyföldet, sőt tavalyelőtt sem termett semmijök. Nézzünk hát szét a szomszédos Moldovában, amellyel régebben olyan szoros és barátságos kapcsolatba volt a Székelyföld népe.

Bereket elhagyva sűrű szepertűneken kapaszkodunk fel arra a nagy hegyre, amely Erdélyt Moldovával elválasztja. A túlsó oldalon az első falu Ojtoz. Ez földrajzilag már Moldovához tartozik, közigazgatásilag még Háromszékhez. Székely falu, amelyet a háború alaposan megsejtázt. A község háromnegyed része égett le, sok ház még ma is romokban hever. Az út mentén még sok kégett harckocsi hever. A meredek hegyek közé befektet falunak minden szántóföldje, az erdőből él itt mindenki. Sósmező az utolsó erdélyi falu. Ez már színromán lakosságú. Ahogy kiérünk a rendkívül szűk ojtói szorosból, megváltozik a vidék képe. Jellegetes moldovai hegyi falvak következnek. A kapuk felől hasonlóan a mi galambdúcok székely kapunkhoz, a magas szindelytűs házak is ismerősek, csak az udvarok végéről hiányzik a csűr. A takarmányt a házak felé épített részben helyezik el. Ezekben a falvakban is sok magyar lakik, de se házaikban, se viseletükben nem különböznek a moldovaiaktól.

Ahol a Kárpátok vad bércei szed lankákká enyhülnek, a szűk völgyek tág lapályá szelődnek, fekszik Onesti. Mezővárosszerű nagyközség. Lakosságának fele magyar. A szegényebb fele. Magyar iskolájuk eddig sohasem volt, papjaik jórészt közülük kerültek ki, de nem beszélnek magyarul, sőt rossznéven veszik, ha a nép magyarul beszél.

Tovább, Marasesti felé egyre jobban elmaradnak a dombok, már a Havasalföld enyhe levegője érzik. A szeptemberi meleg is egyre tűrhetetlenebbé válik. Köröskörül, amerre a szem áll, csupa tengeri és napraforgóföldek. A két éves aszály után a természet úgy látszik megelégtelte mostohaóságát, a termés rendkívül dúsnak ígérkezik. Kalászt láthatólag keveset vetettek az idén. A lakosság főtelapléka ugyanis a puliszka, zsír helyett pedig inkább olajat használnak. Nos, az idén mindkettőben dúsakhat. S hogy kedve nagyobb legyen, a beláthatatlan területen elnyúló szőlőföldek is csak úgy roskadoznak a dús fűrtöktől.

VÁSÁR FOKSÁBAN

Fokszárhoz közeledve az úton rengeteg szekér tart a városba. Szokatlanul apró lovak, szopósborjú nagyságú fekete, de rendkívül fürgé okrok ügetnek zöldséggel és gyümölcsökkel megrakott szekereket vonszolva.

Fokszán jellegzetes város. Külvárosi rozoga vískók és nagy kaszányák tarka keveréke. Feltűnő, hogy az egykor nagy katonavárosban milyen kevés egyenruhát látni. Arnyékos, csendes utcáiban díszes, oszlopos bojárházak. Rengeteg ilyen ház teljesen elhagyatott. Ablakai becsúszva, kertjüket felverte a gaz. A nagybirtokok — felosztásával úgy látszik a birtokosok egyrésze itthagyták régi fényes életét székelyföldön.

Annál mozgalmasabb a belváros. A szűk, kanyargós utcákon bolt bolt hátán. Nagy, rikító cégtáblák jelzik, hogy mit árulnak az üzletekben. A kirakatok szinte békebeliek, vásárló is akad. A két éves aszály hatalmas pusztítást végzett az állatállományban. Se a csarnokban se azon kívül nem látni se szárnyast, sem húst. Annál több a zöldségféle. A piac csak úgy roskadozik a szőlő, dinnye és főzelékféléktől. Vevő is van, zsúfoli a piac. A földhözjutott moldvai szorgalmasan dolgozik és most már jó pénzt is lát munkája után.

AZ EGYKORI NAGYBIRTOKOK HELYÉN

Ramnicul Sarat Buzau felé már teljesen sík a vidék. Száz, meg száz ezer holdak ontották a bort, búzát és tengerit a földesurak zsebébe. Egy-egy magasabban fekvő pontról messze lehet ellátni. Messze lenn délen, ahol az égből a földdel olvad egybe, folyik a Duna. Sehol egy emelkedés, sehol egy falu, csak a dúsan termő, megművelt mező. Szabályos táblákban napraforgó, tengeri szőlő. Órákig rohan velünk a kocsi és a kép nem változik. Áldás, bőség köröskörül mindenfelé, amerre a szem ellát.

Néhány évvel ezelőtt még néhány kiváltságos ember volt ez az egész gazdag Kánaán, ma ezernyi szegényember él az áldott föld. Olyanoké, akiknek eddig nem volt egyetlen bárázójuk, egyetlen marhájuk, minden a földesúré volt. Most mégis megműveltek a földet. A föld pedig hálásan fizetett. Mint a hivatalos statisztikák igazolják, Románának régen nem volt ilyen bőséges kulkartermése, mint az idén. Ennek nagyrésze pedig innen került ki. Jövőre több búzát is vetnek. A kicsi falusi házak udvarain több lesz a marha, sertés, baromfi. Lesz hús, tej és tojás. A most létesített nagy-

számú mezőgazdasági iskolából adigra már új, felújított nemzedék kerül ki, amely csodát művel ezen a földön, ahol az éghajlat meleg, langyos az eső és kővér a föld. Népe pedig tanulékony, jóindulatú.

Buzauban vonatra szállunk. Az elsőosztályú fülkében három úriember beszélget. Fennhangon szidják a kormányt. Néhány pernyi beszélgetés után rájövünk, hogy ki kicsoda. Az egyik úriember volt katonatiszt, nagybirtokos, Nagy hangon meséli a szovjetellenes hadjáratban szerzett érdemeit. A hadsereg kötelékéből kikerült, de földbirtokát sikerült megmentenie. Ugyanis az utolsó percben négy unokaöccsére és egyéb rokonságára íratott a földet. Most amiatt dühög, hogy a legújabb törvény szerint nem adhatja bérbe a birtokot. Eddig papíron ugyan úgy szerepelt, mint aki maga műveli a földet, de — mint mondotta — ezek a demokrátaik teljesen megbízhatatlanok. Könnyen megtörténhetik, hogy rájönnek hogy nem maga műveli a birtokát s így még kelemetlensége is lehet.

— Bizony, nehéz időket élünk — mondja a másik, aki valószínűleg — szavai után ítélve amellet, hogy birtokos, magasrangú állami tisztviselő is volt. Ez nagy jártasságot árul el a katonai taktikában és külpolitikában. Részletesen fejtegeti, hogy Branchitschnak és a többi német generálisnak mit kellett volna tennie, hogy legyőzze a szovjetet.

AZ ÉLET HALAD ELŐRE

— A paraszt maradjon az eke-szarva mellett — sóhajtott —, mert

**SZESZFŐZÉSRE
ALKALMAS
BURGONYÁT
Vagontételben veszünk**
**NAGYOBB TERÜLETEK
BÉRSZÁNTÁSÁT
VÁLLALJUK**
TEXTILMŰVEK R. T.
Sepsiszentgyörgy (S)

ha betűt tanul — és itt széles, jelentőségteljes mozdulatot tett — látjuk, mi lesz az eredmény.

Abban mindhármán egyetértettek, hogy ez így sehogy sincs rendjén. Milyen címen fosztják meg a szülőt, tett államvezető elemeket eddigi kiáltásaikaitól, s ha már tesszik, miért helyezik a hatalmat pont a nép kezébe, amely az ő érdekeit nemcsak hogy semmibe nem veszi, de egyenesen ellenük dolgozik. Mi lesz így Romániából — tették fel a végös kérdést. Egyikük meg is adta rá a választ: Ha így megy, éhen pusztul az ország. Éppen vacsoraidő volt. Elővették az utazótáskát és kiszedték belőle a sonkát, sajtot, oldalast, halkonzervet és fehér kenyeret. Miután jóllaktak, még egy utolsó sóhajtottak: Nehéz világot élünk uraim. Néhány perc múlva sötétségbe borult a fülke. A vonat tovább rohant és tovább rohant az élet is. A régi kasztyók udvarán vidám gyermekhad viháncol, az úri földeteket ezernyi szabad paraszt mondja magának és az iskola padjaiból új nemzedék indul elfoglalni azt a helyet, ahol eddig nem volt keresztvalója se munkásnak, se földművesnek.

A három úr pedig elmarad a mult sötétjében. Gyermekük már csak úgy emlékezik rájuk, mint régi nehéz lidércnyomásra. (t. b.)

Álljanak be fiatal tanítónk dolgozó népiünk küzdő soraiba

A székely falvakban ellenőrző körutakat végzett Magyar Népi Szövetségi vezetők az az általános benyomással tértek vissza, hogy ifjúságunk a legtöbb helyen teljesen érdektelenség, viselkedik nemzeti és anyaszervezetünkkel szemben, nem támogatja és nem vesz részt annak munkájában. Az ifjúság érdektelenségének és munkátlanságának oka pedig fiatal tanítónk még nagyobb érdektelenségében keresendő.

Nyilván és őszintén kell beszélnünk erről a kérdéssel, mert a felhívások, kérések úgy látszik nem nagyon jártak eredménnyel. Felelős vezetőink mindmennyi figyelmeztetése elsiklott nevelőnk füle mellett és úgy gondolják, hogy az iskolapukon kívül semmi feladat nem járul hozzájuk. Nem akarják tudomásul venni, hogy az iskolai oktatás csak egyik része annak a munkának, ami re elkötelezték magukat. Az iskolai munkán kívül a falu népének irányítása, népiünk tudatvilágának ki-

szélesítése és ezáltal népiünknek a haladás útjára való rávezetése szintén tanítónkra vár. S a fiatal tanítók feladata még inkább megkettőződik az iskolán kívül: ifjúságunk vezetése nagy részben az ő kötelességük.

Mi az oka mégis fiatal tanítóink télenységének? Nem ismerik a redjüket, körül feladatokat? Nem hisznek, hiszen amikor a tanítóképzők ifjúsága valamilyen formában megnyilvánult, mindig azokról a nagy kötelességekről beszéltek, amire elkötelezték magukat. Elfelejtették volna a nagy szavakat, vagy csupán ifjú idealizmusuk csalta ajkukra ezeket a kijelentéseket? Akárhogy is történt, a tények azt mutatják, hogy fiatal tanítónk nagyrésze nem akar részt venni nemzeti és anyaszervezetünk munkájában s ezen keresztül nem vesz részt a romániai dolgozók jobb életéért folyó küzdelemben.

Sokféle érvel szoktak felhozni mentségükre fiatal tanítóink, amikor

ezeket a mulasztásokat szemükre vetik. Leggyakoribb érvek, hogy ők dolgoznak, de az ifjúság nem akar szervezeti életet élni. Igazuk van abban, hogy ifjúságunk — kiindulva a falvak földművesifjaitól — nem élnek szervezeti életet, de vajon ki a hibás ezért? Az ifjúság semmiesetre sem. Ha szétfut a nyúl — a pástort hibájából fut szét. Számítatlan példa bizonyítja, hogy az ifjúság igenis akar szervezeti életet élni, de csak úgy, ha annak a szervezetnek a keretei tartalommal vannak feltöltve. Ki más tölthetné meg tartalommal a Magyar Népi Szövetség ifjúsági csoportjainak kereteit, mint éppen fiatal tanítónk? Nem védekezni, mentségeket keresni kell tehát, hanem munkába állni. Ha eddig nem tették, hát most.

Sokkal súlyosabb elbírálás alá esnek azok a fiatal tanítók, akik azért maradnak távol a munkától — akár megmondják ezt nyíltan, akár próbálnak mellébeszélni —, mert nekik a Magyar Népi Szövetség nem tetszik. Nem tetszik nekik nemzeti és anyaszervezetünk határozott demokratikus politikája. Ezeknek a fiataloknak lehetőséget kell nyújtani, hogy megismerhessék a társadalmi valóságokat és beismerhessék tévedéseiket. S ha aztán sem fognak építő munkát lenni nemzeti és anyaszervezetnek és demokráciának, akkor jobb is, ha nem fognak hozzá ifjúságunk neveléséhez sem.

Számvetést várunk fiatal magyar tanítóinktól, azokról, akik ezt még nem tették meg, támogatják a dolgozó népiünk erőfeszített vagy tetlen-ségükkel az ellenség soraiba sorakoznak fel. A jövőnk magyar nemzedékét szempontjából egyáltalán nem közömbös, hogy melyik utat választják fiatal nevelőink. És a saját egyéni szempontjukból sem.

(—ke—gy)

5. NEPI EGYSÉG szept. 29

ITT A RITKA ALKALOM

MOST FIZESSEN ELŐ

KÖZTISZTVISELŐK — MUNKÁSOK
FÖLDMŰVESEK — NYUGDIJASOK
PAPOK — TANÁROK — TANÍTÓK

1 HAVI FŐFIZETÉSI DÍJA 90 LEI

Küldjék be kiadóhivatalunkba postautalványon, lapunkat azonnal beindítjuk

Sepsiszentgyörgy, str. Lenin 5. sz.

HIREK

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

Szerkesztő bizottságdr. Horváth Miklós, dr. László Ferenc, Szemlér Ferenc
Felelős szerkesztő: SZABEDI LÁSZLÓ

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

1 óra	110 Lei
3 óra	315 Lei
Fél évre	600 Lei
Egész évre	1100 Lei

Munkásoknak 1 óra 90 3 óra 270
Földműveseknek 1 óra 90 3 óra 270
Nyugdíjasoknak 1 óra 90 3 óra 270
Vállalatoknak és Bankoknak 180 Lei havonta.

Előfizetéseket csak készpénzfizetés ellenében vesszünk fel, előzetes postai küldés mellett.

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG

Szerkesztőség és kiadóhivatal, Sepsiszentgyörgy, Lenin-út 5. Távfeszlelő: 298
Brassói kiadóhivatal és szerkesztőség, kirendeltetés: Str. Argentinilor 16. — Távfeszlelő: 17-53.

Bejegyezve a brassói törvényszékben G. II. 1768-1944. szám alatt.

SZOLGÁLATOS GYÓGYSZERTÁRAK

Brassó. Vasárnap: Picu, Kolostor-utca 20 és Joós, Kút-utca 7/a. — Sepsiszentgyörgy: Csutak, Szabadság-tér.

MOZGÓK MŰSORA:

Brassó. — Aro: Egy csók és más semmi (magyar). — Astra: Emlékszel még? — Capitol: Az ó dala. — Corso: Rémuralom Kaliforniában. — Lumina: Órdíj rapszódia. — Modern: Relache. — Redut: Glinka. — Scala: Mikor az asszony tudja, mit akar. — Sepsiszentgyörgy: Városi: A nagy ember asszonya. — Textilgyári: Külvárosi órszoba (magyar).

Halló, ki beszél?

kezdési a telefonálni nem tud ember, amikor felhívja a keresett számot és ott felveszik a hallgatót. A hívott fél ilyenkor rendszerint nyel egyet, mert nem tudván, ki van a drót másik végén, nem akarja azt megleckézteni. Ehelyett bementja az intézmény, vagy a hivatal nevét s az illetlen hívó sokszor még erre sem veszi észre magát. — vagyis, hogy már a legeslegelején neki kellett volna bementania a nevét, hanem ehelyett folytatja a faggatást: „Jó, jó, de személy szerint ki beszél?” Erre aztán, ha türelmes és jólnevelt a felhívott személy, ismét nyel egyet és megadva magát a sorának, bementja a nevét. A telefonálás illetendával hadilábon álló hívó erre már nagykegyesen hajlandó közölni, hogy ő kicsoda.

De vajon mit szólna az ilyen ember, ha valaki bedillitana hozzá, ugyanúgy, ahogy ő szokott a dróton keresztül becsengetni mások lakásába, hivatalába stb. és ahelyett, hogy annak rendje és módja szerint bemutatkoznék, így kezdené: „Kicsoda magam?”

Kissé talán különös lenne. Pedig alapjában véve ugyanaz történne, mint a „Halló, ki beszél?”-el kezdetű telefonálás esetében. Szokjuk le tehát erről és amikor jelentkezni a hívott szám, mondjuk be szépen: itt ez és ez beszél, ezt és ezt keresi.

(—)

— A HORIA, CLOSCA, CRISAN-ÚJJÁÉPÍTŐ BRIGÁD VISSZAERKEZETT JUGOSZLÁVIÁBÓL. (Bukarest) A Horia, Cloaca és Crisan-újjáépítési brigád, amely július eleje óta vasútepítési munkában vett részt Jugoszláviában, visszaérkezett az országba. A 220 tagú újjáépítő brigád 47 tagja „udarnik” címet kapott, más 80 ifjú pedig ugyancsak kitünt a munkában.

— A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG HÁROMSZÉKMEGYEI INTÉZŐBIZOTTSÁGA október hó 2-án (csütörtökön) délelőtt 9 órakor a MNSZ sepsiszentgyörgyi székházában ülést tart, melyre az intézőbizottság tagjait ezúton is meghívja.

6. NÉPI EGYSÉG szept. 29

Revolveres banditatámadás és éjszakai rablófogás a felsőtömösi erdőben

(Brassó) — Felsőtömös villatelepe lakóit egy idő óta izgalomban tartja, hogy titokzatos kezek a Brassó-bukaresti műút mentén veszteglő gépkocsikból kilopják az elemelhető tárgyakat, két felsőtömösi nőt pedig fényes nappal egy revolveres utnálló kifosztott. A csendőrség minden nyomozása hiábavaló volt, mert a sziklás erdővidék bőven nyújt bújóhelyet az ilyen bűnözőknek.

Külfátalannak látszott az a nyomozás is, amit a felsőtömösi csendőrség megindított Preda Dumitru felsőtömösi erdőőr feljelentésére, aki a 151-es kilométerkönel szembe került a titokzatos rablóval, de megúsza a támadást, mert a felé irányított revolverlövés cél tévesztett, a rabló természetesen nyomtalanul eltűnt utána a sűrűben.

Az erdőőr lett a vezetője a nyomozásra indult csendőrségnek. A szokottnál több okuk is volt a legbelsőbb nyomozásra, mert minálta Preda erdőőr a rabló kíséreltet helyéről bement jelentést tenni Felsőtömösre, azalatt odakunt Holló Vilmos felsőtömösi kályhást és más falusiakat szintén revolverlövésekkel riasztottak meg a műút mentén húzódó erdő sűrűjéből. A golyók ezúttal sem találtak. Sajnátságos volt azonban, hogy a revolverlövészeket nem követte támadás, amiből arra

lehetett következtetni, hogy a rabló nem kíván egyszerűen megfélemlítéssel célt érni, hanem egyenesen végezni akar áldozatával, mielőtt ki-rabolná.

Közben hesteledezt, a sorozatos revolvertámadások komoly helyzet-re mutattak, folytatni kellett a nyomozást a vakotében is a rabló után. Izgalmas fűrkészút után az erdőőr a sűrűben Coffas Gavrilá csendőrsparancsnoknak megjelölte a helyet, amelyet a rabló rejtekhelyének gyanított. A törzsrőmester géppisztolyából tűz alá vette a helyet. Az erős villanylámpával felszerelt betörő fegyvere csüörtötököt mondott. Bár a fény nyomban kialudt, a csendőrgéppisztoly újabb tüzelésre jagatás hangzott fel a sűrűből. Utána a rabló felkiáltott: „Megöltetek!”

A további már nem volt ennyire regényes. A rablót lábán érte egyik golyó. Sebe arra volt jó, hogy az éjsötétjében is könnyen le lehetett fegyverezni és megkötözni. Vallo-mása szerint a neve Stere H. Lazár, a tulcea-megyei Somova községből származik és Ploesten lakik a Sinaia utca 38 szám alatt. Egy 9 milliméteres olasz Beretta-revolvert találtak nála. Jól felszerelt villanyfény-szórója arra vallott, hogy éjszakai támadásokra is felkészült.

NAGYBAN!

IRODAI
és
ISKOLAI
SZEREK

PAPETÁRIA
UNIVERSALÁ
CÉGNEL

KICSINYBEN!

TULAJDONOSOK:
WEISZFEILER, S. és FORIL CY.

BRASSÓ, Hirscher utca 6.
TELEFON 37-15

Kereskedők és közintézmények
részére, NAGYBANI ÁRAK
KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT!

— A MNSZ KÖZPONTI VÉGREHAJTÓBIZOTTSÁG FOGLALKOZIK KÖNYVA JÓZSEF KIZÁRÁSI ÜGYVEL. (Bukarest) Ertesüléseink szerint Könyva József, a Magyar Népi Szövetség brassói végrehajtóbizottságának kizárási határozata ellen felbontást adott be a MNSZ központi végrehajtóbizottsághoz. A központi végrehajtóbizottság az ügyben vizsgálatot rendelt el, ami meg is történt és a vizsgálat eredményét a végrehajtóbizottság elé terjesztették. A végrehajtóbizottság legközelebbi ülésén foglalkozik az ügyvel.

— A GYÜMÖLCSIZ ÁRA. (Bukarest) A közellátási államtitkárság közli, hogy a szövetségeken keresztül 25 vagon sós-halast osztanak szét az ország lakosságának. Ugyanitt közlik, hogy az INCOOP a Reazin-el egyetértésben 71 lejben állapította meg a gyümölcsiz árát. Ehhez az árhoz hozzászámítják az illetékeket és bélyegeket.

— GAZDÁK, IPAROSOK! Készül-jetek az október 5-én kezdődő kezdésvásárhelyi kiállításra! A házi- és iparművészet dolgozóit szintén vegyenek részt!

— ÁSVÁNYOLAJAT ADOTT EL ETOLAJKÉNT. (Bukarest) Schwartz Frederic bukaresti kereskedő nagyobb mennyiségű ásványolajat adott el etolajként. A lelketlen kereskedő a „Steaua Romaniei” biztosító társaság ellátószerve részére is ásványolajat adott, amitől a társaság valamennyi dolgozója megbetegedett. A bukaresti törvényszék a család üzért két évi fogházbüntetéssel sújtotta.

— AUTÓGUMMIT LOPTAK. (Brassó) A II. kerületi rendőrséghez feljelentés érkezett a Szentpéteri-út 9. sz. alatti Voinea Gh. műhely részéről, amelyben a tulajdonos panaszt tesz egy teherautó abroncs elveszése ügyében. Az ügy kivizsgálása során kiderült, hogy az autógummit az üzem egyik alkalmazottja, Popp Samuila lop-ta el. A lopásban Poppnak segítségére volt Gravu Nikodim éjjeli őrs is, aki-vel együtt szállították el a lopott ab-

roncsot a Szentpéteri-út 14 szám alatt! N. Salae-féle vendéglőbe. A lopás ügyét áttették a törvényszékhez.

● SZÜLÉSNŐI HIR. Mária Mandel volt kórházi szülésznő Sepsiszentgyörgyön Str. Churchill No. 18 alatt, újra megkezdte szülésznői foglalkozását. Szegény betegekért, díjtalanul kezel. Kéri a szíves támogatást. (S)

— „MAGYAR HADIFOGOLY SZEMMEL A SZÖVETSZÖVETSEGBEN” címmel tart előadást Tibád Géza volt hadifogoly szeptember 30-án, kedden a Magyar Népi Szövetség sepsiszentgyörgyi női csoportjának közművelődési előadássorozata keretében. Az előadás teljesen ingyenes. Kezdeté délután 5 órakor a szervezet székházában.

— LETARTÓZTATTÁK HERDAN BUKARESTI KENYÉRGYÁROST. (Bukarest) Rosszminőségű kenyérgyártása miatt eljárás indult Herdan Sever bukaresti malmos és Coman Georgehe, Cernea Bercu és Apostolovici Alexandru munkások ellen. A fővárosi gazdasági hivatal megállapította, hogy a letartóztatottak hagyvasága miatt készítették rossz minőségű kenyeret.

— MEGBÜNTETTÉK, MERT NEM ÁLLÍTOTT FEL KÁNT. TINT. (Arad) Az aradi törvényszék felelősségre vonta a pankotai bűtorgyár vezetőit, mert alkalmazottaik részére nem állítottak fel kantint és ellátó szert. A bíróság bűnösnek találta a vállalat vezetőit és ezért Mausz Mihály igazgatósági elnököt kethónapi eladósra, Pető József és Bone Petre igazgatósági tagokat 10-10 ezer lej pénzbüntetésre ítélt.

— BÉLYEGGYÜJTŐK! Csereleltre van kiállítás a kéziadásr helyi kiállításon, ahol külön osztályja lesz a bélyegnek is.

FOG
FOG
FOG

sorok azáfpadlász
nélkül, művészi
kivitelben
szind koronák, hid
arany- és platina
pótió fémbeil
tömés, házias til-
dalommentesen
Videkelt soronkivüi

MÉRSÉKELT ANAK
résztetre is
BASCH ISTVÁN

BRASSÓ, Weiss Mihály utca 16 sz. mellett
bejárát: Közsze-tér 10. sz.

Tizenhárom város-részi szövetkezet alakul Bukarestben

(Bukarest) — A főváros ellátatlan lakói kerületek szerint fogyasztási szövetkezetbe tömörülnek. A tervek szerint az ilyen szövetkezetek nem lehet kevesebb, mint ötezer és nem lehet több, mint ötvenezer tagja. A fővárosban előreláthatólag tizenhárom ilyen kerületi fogyasztási szövetkezet fog alakulni. Az újonnan alakuló szövetkezetek nagyon megkönnyítik a lakosság közszükségleti cikkeivel történő ellátását.

GÖRÖG NÉPET SEGÉLYE

ZÓ NEMZETI BIZOTTSÁG brassói megyei szervezete felhívja Brassó lakosságát, hogy szeptember 28-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Astra termében népgyűlést tart, amelyen az ismert antifasiszta harcsoh, Crăciun Constanta Brassó képviselőnöje is felszólal. Felszólalnak még Brassó munkásságának és értelmiségének képviselői is.

APRÓHIRDETÉSEK

HIRDETÉSI DÍJAK:

Apróhirdetés szavanként	— 2 Le
Álláskeresőknek	— 1 „
Szöveg hirdetés szavanként	— 3 „
Keretes hirdetés cm ²	— 3 „
Keretes hirdetés előírással	— 4 „
Nyitlert szavanként	— 8 „
Legkisebb hirdetés 10 szó	— 20 „
Jeles és cím a kiadóban pótdíja	5 „

FOGLALKOZÁS

KERESÜNK gyakorlott szakácsnő gyári étkezdének részére, ahol naponta 1000 ember étkezik. Schiel gépgyár, Brassov. 9614-f

GYEREKLÁNYT 3 éves gyermek mellé azonnal felvesszünk Brassó, Str. Brân. coveanu 26. 9613-f

ADÁS-VETEL

RÉGI ezüstpénzeket és tárgyakat napi áron vesz Laboratorul Meia-o-Chime Brassó, Octavian Goga 2. (Seewald mellett). 9608-a

EOSIN, Erythrosin, Phloxin, Bengarosa, szírbán és vízben oldható anilinfestékeket vesznek, kis quantumokat is. Címeket „Eosin” jellegre a brassói kiadóba küldjék. 9617-a

JÓKARBAN lévő akordeonokat vesznek Brassó, telefon 38-94. 9618-a

ELOSZERELNEM brassói családi kertés házban sepsiszentgyörgyi hasonló házzal. Cím: Sft. Georgehe, Str. Roosevelt 11. szám. (145)

ELADÓ Pfaff kerékajós varrógép pénzért, élelmiszerért vagy fiért. Sepsiszentgyörgy, Martinovics-u. 11. emelet. (144)

VASUTI SIN, négy drb., egyenkint 5 m., méterenkint 35 kg., eladó Brassó, Octavian Goga 82. (143)

ELADÓ litografiai kéziprés lemezekkel, szoba- és konyha bútort. Cím: Sepsiszentgyörgy, Benedek Elek-utca 20 sz. (142)

VEGYES

FELNÖTTEK zongora tanfolyama. Bárki megtanulhat pár hónap alatt zongorázni népdalokat és slágereket. Brassó, Str. Muresenilor 24. 9615-v

A népi életből és munkából felforró törekvéseket akarjuk kifejezni,

mondja a Brassóban járt bolgár katonai művészegyüttes vezetője

(Brassó) — Beszámoltunk arról a rendkívüli sikerrel, amit a bolgár néphadsereg művész együttese brassói hangversenyével aratott. Mulasztás lenne részünkről azonban, ha külön értékelést nem adnók annak az újszerű művészi teljesítménynek, amivel ez a katonai együttes meglepett, Kimagasló példáját láthattuk ugyanis abban, amit a bolgárok hangversenyükkel nyújtottak, az újszerű tömeg-előadó művészetnek, amiben nekünk eddigél csak nagynéha van részünk.

A bolgárok körültja minden bizonynyal felhívta mindenki figyelmét arra a hiányra, ami nálunk a tömegelőadó művészet terén még mindig érezhető — és ilyenkor fokozottan, amikor alkalmunk van látni ilyen szívét-lekelt és nagytömegeket megmozgató remek teljesítményeket. Kétszeres kötelesség tehát a bolgárok hangversenyével, mint művészi teljesítménnyel külön is foglalkoznunk.

A rádióban is nagyhatásuk a bolgár katonai művész együttes hangversenye. Zenei hozzáértők, akik csak hallották, egyhangúan vallják, hogy különleges művészi élményt nyújtanak ezek a hangversenyek. Az élő valóságban természetesen az élmény még mélyebb. Annál is inkább, mert alkalmunk van a hallgatónak egyúttal bizonyos bepillantást is nyerni a különleges teljesítmény „forrásvidékére”.

E sorok írója a brassói „Astra” jó akusztikával egyáltalán nem dicsőítő természetben a hangverseny alatt megfordult a földszinten páholyban és a karzaton és énekek köszönhet, hogy végül is a karzat színpad mellett ülésről alkalmunk volt közelről látni a karnagyot, az énekkart és zenekart együttes munkakörményükben. Csak ez a szó fejezi ki azt a szerves egymásba kapcsolódást a karnagyok ének- és zenekarával, ahogy a lendületes részeket a karnagy együtt éneklé a karral. Ahogy a kar tagjai olyan arcait énekelnek „a karnagynak”, mintha kettőjük személyes ügye lenne a teljesítmény. Ahogy a zenei élmény csúcán a kar, sőt a hangszerekhez kötött zenekar is — megmozdul, mint a szelbörzolta hullám, vagy kálászor a szöveg és zenei élmény magávalragadó erejének hatása alatt. Amikor is feloldódik az ének- és zenekarok megszokottan gépies munkafegyelmé és láthatóan minden énekkari és zenekari tagnak külön személyes élményévé és ezek művészién egybehangolódd együttesévé lesz a zenei teljesítmény.

SAJÁTOSAN ÚJ KAR-SZELLEME

Ami a rádióban hallva csak a maga megragadó újszerűségében hat, annak itt láthatjuk a forrását. És ez a nagy tanulás, ami miatt a teljesítménnyel külön kell foglalkoznunk e hasákokon azután, hogy részletesen már beszámoltunk a hangversenyről.

Az említett megfigyelés több alkotó elemre bontja szét a művészi teljesítményt. Egyik a bolgár katonai együttes előadói harci dalok és zeneképek mélyessége határeje, amely nem hagyja gépiesse válni a gyakori ismétlések után sem a zenei teljesítményt. Második az a sajátos, új szellem, ami előtti az énekkar, zenekar tagjait és karnagyukat egyaránt. Ez a szellem — az előadott ének- és zeneszámok tolmácsolásának módjából kivehetők — valami lobogó hivatástudatból fakad, aminek a megváltó eszmehirdetők, akik bármennyiszor hirdetik az eszmét, mindig új élmény számukra és ezen új élmény erejével hatnak a tömegekre.

Ezt az új eszmehirdető hivatástudatból fakadó szellem, ami megbontja a zenei együttes összetanult gépies teljesítményét, szerves egészbe fogja újra össze az énekkart, zenekart és karnagyukat. Ezzel meg is találjuk a magyarázatát a sajátos művészi tömegteljesítmény nyújtásnak. Nem gépiesen, hanem szervesen egészbe forr össze a zenei együttes. Ezért van az is, hogy az

énekkar és zenekar összefonódása olyan tökéletes, aminek pártját nem láttuk.

A tárgyilagos elemzés végére kapcsoljunk egyéni megérzést is: Felszabadult nép fiatalok szabadon lobogó szel-

Mit mond Prokopjeff karnagy-százados ének- és zenekaráról?

Megkérdeztük Prokopjeff századost, a bolgár katonai művész együttes karnagyát, mikor és hogyan alakult ez a remekbeszabott együttes?

Még az elnyomatás alatt hallottuk rádióban — kezdte felvilágosítást Prokopjeff karnagy — a Vörös Hadsereg Alexandronov ének- és zenekari együttesét. Ahogy 1944 szeptemberében felszabadultunk, megindítottuk a mozgalmat: hasonló együttes megszervezésére. Előbb 23, majd 45 és ma 120 tagból áll az együttesünk. Ebből 43 tagú a zenekarunk. Tagjaink nagyrésze zenei főtiskolát végzett, mind az énekesek mind a zenészek. A bolgár néphadsereg eszméi hívását bizott ránk, a szabadság eszméjének hirdetését. Ezért jártuk be hazánk vidékeit és meghívásra Jugoszlávia városait. Így jöttünk Romániába is és készülünk innen a Szovjet-szövetségbe és utána Csehszlovákiába, ahova szintén meghívta Kerek 400 betanult ének- és

zenei karnagy van és ezt fejlesztjük tovább szorgalmasan. Feltehetően élményeink vannak Jugoszláviából és most Romániából is körutunk folyamán. A románokkal benső rokonságot érzünk dal- és zenekultúránkban. Hogy mi a mi zenei együttesünk művészi célja? Új előadómód keresése, olyan, amelynek több és bensőbb kapcsolata van a való élettel. A benne dolgozó alkotó munkával, amit a nép mai erőfeszítésével kifejt jobb jövőjének kovácsolása érdekében. Ezeket a népi életből és munkából felforró törekvéseket akarjuk kifejezni híven, mennél hívebben, dalban, zenében. Egyben a népet tovább alkotó munkára és jövőt teremtő erőfeszítésekre sarkalni és mindig tetterészen, éberben tartani!

Vaóban ez illik egy felszabadított nép felhoz, akik egyenként ki is akarják érdemelni szabadságukat. (M. M.)

5000 dollárt találtak egy bukaresti kereskedőnél

(Bukarest) — A fővárosi rendőrség Armand Samoilă üzletében házkutatást tartott. Az üzlet pénztáskájában több olyan levelet és iratot találtak, amelyekből kiderült, hogy az üzlet tulajdonosa számos arany és valuta ügyletet bonyolított le a stabilizáció után.

A házkutatás során a hatósági közegek egy leleményes módon elrejtett titkos fiókban 1156 aranyérmét és 5000 dollárt találtak.

Ugyancsak a gazdasági rendőrségnek sikerült lelepleznie egy titkos

valutaközpontot egy órási üzletben. A rendőrségnek már régebben tudomása volt arról, hogy Samuel Iuliu lakásán titkos arany- és deviza ügyleteket bonyolítanak le. A rendőrségi kiszállás alkalmával az ott talált személyek azzal próbáltak védekezni, hogy az órájukat akarják megjavíttatni.

Egy órási fiókban szintén nagyobb mennyiségű valutát találtak. A talált értékeket beszolgáltatották a Nemzeti Banknak, az üzleket pedig le tartóztatásba helyezték.

Nincs új a nap alatt avagy a fáraó álma és az INCOOP

Kedves gazdátársaink, — de mások is számunkra — úgy tekintenek a beszolgáltatásra, mint valami új dolagra, ami soha nem volt. Hát pedig ez óriási tévedés. Mondjuk: nincs új a nap alatt — és ez a mondat ráillik a beszolgáltatásra is.

Az első beszolgáltatás — nem tartjuk valószínűnek, hogy előbb is lett volna — jóval Krisztus születése előtt, Egyiptom földjén történt, ahogyan az részletesen Mózes I. könyvében van megírva. Lón pedig, hogy a fáraó álmat látoit:

„A folyóvizből hét szép és kövér tehén jő vala ki is legal vala a nádásban. S ime, azok után más hét tehén jő vala ki a folyóvizből, rútak és ösztövérek és oda állanak vala ama tehének mellé a folyóviz partján. És elnyelék a rút és ösztövért tehének a hét szép és kövér tehent; és felszékene a fáraó.

Es elalvók és másodsor is álmat láta, és ime hét gabonafej nevedek vala egy száron, mind hét vék és saép. És ime azok után hét vékony s keleti szélről kiszáradt gabonafej nevedek vala. És elnyelék a vékony gabonafejek a hét kövér és teljes gabonafejet.”

Akkoriban még hittek az álmodban. E hittel nem volt mentes a fáraó sem, összehívatta jóvendőmódait, akik azonban az álmat nem tudták megfejteni. Ekkor előhívatta Jósefet, aki az álmat azonnal megfejtette.

„Imé hét esztendő jő és nagy bőség lesz egész Egyiptomban. Azok után pedig következik az éhség hét esztendeje s minden bőséget elfelej-

tenek Egyiptom földjén és megemészti az éhség a földet.”

Nos, de kérdé az olvasó, hogyan keverem össze a fáraó álmat az INCOOP-pal. Egy kis türelmet, jön az INCOOP is. Mert bizony, a fáraó nem volt valami buta ember. Következő sorok bizonyítják:

„Most azért szemeljen ki a fáraó egy értelmes és bölcs férfit és tegye Egyiptom földjén gondviselővé. Cselekedje ezt a fáraó és rendeljen tisztartókat az országának és szedjen ösdőt Egyiptom földjén a hét bő esztendőben. És takarítsák be a következő esztendő minden termését és gyűjtseinek gabonát a fáraó keze alá éllemlül a városokban és tartásák meg. És legyen az élelem tartalékban az ország számára az éhség hét esztendejére.

Hát nem az INCOOP jut eszünkbe a gondviselő hallatára? Vagy a gazdasági ellenőrző közegek nem az egyiptomi tisztartók kései utódjai? Jósef pedig — mert ő lett a legfőbb gondviselő — nem más, mint az akkori INCOOP elnöke.

Igaz, hogy nálunk előbb volt a szűk esztendő s azután jött a bőség esztendeje. Tehát megfordítva történt. De ez azt bizonyítja, hogy mindig előre kell nézzünk, a bőséges években. Ugy kell gazdálkodnunk, hogy meglepetés soha ne érjen.

A cím pedig nem félrevezetés. Amit ígértünk, megadtuk. A gazdaság pedig nyugodtan meg: mások is volt beszolgáltatás. INCOOP és gazdasági ellenőrzés.

HOLLÓ ERNŐ

A román rádió magyar szabadegyetemének gazdasági programjai

(Bukarest) Megirtuk, hogy a bukaresti rádió magyar műsorának szerkesztősége rádió szabadegyetemi előadásokat iktat műsorába. A szabadegyetemi előadásokat hétfőn és csütörtökön este 7 órai kezdettel tartják és felelő a politikai, gazdaságtudomány, műszaki- és szellemtudományok minden időszéri kérdését. A gazdasági kérdések egy hónapos előadás sorrendjét alább közöljük:

Szeptember 29. Több vas, több kenyér. Előadó: Szentkovits Sándor, az OSZT főtitkára.

Október 2. Bánya- és petróleumiparunk. Előadó: Muzsik Mihály képviselő.

Október 9. Romániai agrárproblémák. Előadó: Karács Andor.

Október 13. Erdély és az újjépítés. Előadó: Lőrinczi László.

Október 16. Mit valósítottak meg a Román Kommunista Párt javaslatai? Előadó: Gaston Marin.

Magyar egyetemi hallgatók lapja indul Marosvásárhelyen

(Marosvásárhely) — Az új iskolai év közeledésével megszaporodott a főiskolai diákság érdekeit védő Bolyai Demokratikus Diákszövetség munkája is. A Diákszövetség vezető-ségének legfontosabb feladata, hogy a nagyszámú egyetemi hallgatók elszállásáról gondoskodjék. A szövetségnek sikerült a város vezetősége és a Román Kommunista Párt segítségével megszereznie a Transilvania szállóadót diákokthon számára. Az itt létesítendő diákokthon körülbelül 100—120 hallgató számára kényelmes elhelyezkedést nyújt, míg a volt szálloda éttermében diákkonyha és diákmenza létesül.

Az egyetem központi épületeiben ezenkívül kétszáz hallgató nyer elhelyezést, de tekintetbe véve a hallgatók nagy számát, ez a két diákokthon nem nyújt elég férőhelyet, ezért az orvosnővendékeknek továbbra is igénybe kell venniük a város lakosságának segítőkészségét és jóindulatát.

Itt írjuk meg, hogy rövidesen megjelenik a Demokrata Diákarcvonal románnyelvű „Studentul Roman” című újságja magyar megfelelője a Diákszövetség tagjainak szerkesztésében és a „Spitalul” című folyóirat magyar megfelelője.

Garancialevél kiállítására jogosult pénzüntézetek

(Bukarest) — A Nemzeti Bank engedélye alapján a jövőben az alábbi pénzüntézetek és ezek fiókjai jogosultak visszeszámlatásra és garancialevél kiállítására az állami szállítók részére. A jogosult pénzüntézetek: Nemzeti Szövetkezeti Intézet (INCOOP), Creditul Funciar Rural, Societatea de Credit Industrial, Banca de Credit Roman, Banca Comerciala Romana, Societatea Bancara Romana, Banca Soviet-Romana, Banca Agricola, Banca Romaneasca, Erdélyi Bank, Banca Christoveni, Banca de Scut, Banca Urbana, Institutul de Credit Romanesc, Olasz-Román Bank, Bank of Roumania, Banca de Credit din Praga, Banca de Credit a Meseria, silor, Albina Bank, Központi Ipari és Kereskedelmi Bank, Nagyszebeni Általános Takarékpénztár és Temesvári Bank.

Olvasd és terjeszd a „NÉPI EGYSEG”-t!

7. NÉPI EGYSEG szept. 29

Ami a hadifoglyok nem felednek el...

1749 reggelit, ebédet és vacsorát osztott ki az MNSz sepsiszentgyörgyi női csoportjának állomási konyhája

(Sepsiszentgyörgy) — A sepsiszentgyörgyi Magyar Népi Szövetség női csoportjának szociális szakosztálya Cziko Árpádné vezetésével felmerítetetlen jelentőségű munkát végeztet a hazatérő hadifoglyok ellátása és elszállásolása terén. Az önzetlen munkát a női csoport tagjai a zsigyházi nőszervegek bevonásával végezték és végzik.

Az asszonyok az állomás egyik épületében — amelyet a posta igazgatója bocsátott a rendelkezésükre — konyhát, étkezőt és raktárt rendeztek be. Az épület kijavítását a vasúti munkások végezték teljes díjjal. A foglyok étkeztetéséhez szükségessé élelmiszer közadakozásból szereztek be. Felhívást bocsátottak ki a környék falvainak, hogy adjanak élelmiszereket hazatérő hadifog-

lyainknak. A felhívásra megmozdultak a környék falvai. Szatyor, Kilyén és Kókos mindegyik az első négy nagyobb mennyiségű élelmiszert nyújtotta a hadifoglyok konyhája segítségére.

Mivel a nem sepsiszentgyörgyi illetőségű volt hadifoglyoknak a hadkiegészítő parancsnokságnál falujukba való hazatérésük előtt jelentkezniük kell, a női csoport lelkes asszonyainak ezek elszállásolásáról is gondoskodni kellett. Az elszállásoláson kívül a Román Kommunista Párttal közösen közbenjárták a hadkiegészítőnél, hogy a volt hadifoglyok ügyét minél előbb intézzék el. Hat nap alatt az állomási foglyok konyhája 1749 reggelit, ebédet, vacsorát és a továbbmenőknek utazáshoz osztott ki. A hadifoglyok saját bevallása

szerint, sehol az országban ilyen jó nem fogadták őket, mint Sepsiszentgyörgyön. Az önkéntes szakácsnők főztje nagyon ízlett nekik. Kétszer, háromszor is kérték az étellekből.

De a női csoport nem áll meg ezeken az eredményeken. Tovább folytatja munkáját, mindaddig, amíg szükség lesz a segítségnyújtásra. Az állomási foglyok konyhán felállt a di. A dió szolgálatot tartanak a lelkes asszonyok és ha a vonatokon volt hadifoglyok érkeznek vagy utazik át, azonnal megvendélik.

A Magyar Népi Szövetség női csoportja felismerte helyét és kötelességét. És egy percet se késlekedtek cselekedni. Hazatérő hadifoglyaink soha nem fogják elfeleldni a dozatos munkájukat.

Az EAM hatéves harca

Hat esztendővel ezelőtt a görögországi demokratikus alakulatok összefogtak, hogy közös arcot adjanak a védelemnek és a szabadságért harcoljanak. Az EAM hatéves harca a belső és külső elleni és amikor az ország német fasztika tengelyét összezárták a szövetséges hatalmak, a demokratikus görög alakulatok jogosan hihették, hogy céljukra is elérkezett a felszabadulás, a szabadság napja.

Ez azonban nem történt meg az EAM-nak, valamint az ELLAS elnevezést viselő ifjúsági partizánalakulatnak tovább kellett harcolniuk ezúttal görög áruhákkal szemben, akik dollárért adták az országot.

Egymást követték a népiellenes kormányok Zervas, Maximos és Czaclaris vezetése és legújabbban az ugyancsak dollárszoldhán álló Szofulisz irányítása alatt. Mindezek az önző érdekek szolgálatában álló görög néparulók kereskedelmi ügylet tárgyának tekintették az országot és a népet és az ezekért cserébe kapott árat dollárszolgáltatásnak nevezték el.

A hat évvel ezelőtt megalakult EAM négy napja még nem érte véget, a hatéves harc tovább tart. Ebből az alkalomból a Romániában nemrég megalakult görög segélyezési bizottság az egész román nép nevében üdvözlőt küldte a görög népek és hangoztatta üzenetében, hogy a görög nép ügye az egész emberiség ügye.

Hargitafürdő

fejlesztésének terve

(Csíkszereda, a N. E. tudósítójától) Lapunk hasábjain több alkalommal foglalkoztunk a Hargitafürdő ügyével. A fürdő a Hargita völgyében 1400 méter magasságban fekszik, s egyike Erdély legfontosabb gyógytanyózáinak, így természetes, hogy érdeklődéssel tekintjük sorsát.

De érdeklődéssel tekintünk a fürdőre azért is, mert nem vitatható, hogy a fürdőbérlek eddigi magatartása tekintetében változásoknak kell történnie. Végül kell végre is vetni annak, hogy a fürdő ne a dolgozó tömegek hanem egyes kiváltságosok „vadászterülete” legyen. Lehetőségek kell a dolgozók társadalmának adni arra, hogy becsületes munka után évenként néhány hetet pihenjen.

Hargitafürdővel azonban másképpen is bajok vannak. A fürdőt ugyanis évtizedek óta sógor-koma alapon adták bérbe. A tulajdonos Csicsó község csak úgy, mint a bérlek, egyébre sem gondoltak, mint arra, hogy a fürdőt menjen jobban kihasználni.

Már évekkel ezelőtt mind Csíkszereda város, mind a megye vezetősége belátta, hogy a fürdő nincsen megfelelő kezelt. Csicsó község sem anyagilag, sem erkölcsileg nem nyújt biztosítékot arra, hogy a fürdőt fejlessze, egyáltalán pedig szociális célkitűzéseket teljesítsen.

Most újra előtérbe került Hargita-fürdő. A vármegye mérnöki hivatala Gondos Gyárfás mérnök vezetésével egy tervet dolgozott ki. A fürdőfejlesztési terv szerint a fürdőt tízöt évre adták bérbe. Az új bérleknek ennek ellenében vállalnia kell a fürdő rendezését, s az épületek, különösen a szennyvíz állomáson lévő melegfürdőnek a rendbehozását. A régi épületeket, amelyek az előzőiek fészkei, természetesen le kell bontani.

Most, hogy a fürdő helyzete körül újra változás készül, figyelembe ajánljuk Csicsó községnek, legyen gondja arra, kinek adja bérbe a fürdőt. Az ideiglenes ugyanis több esetben bebizonyította, hogy neki a fürdő nem szüveg, hanem csupán fejőstehennek tartja. Nem látunk vele kapcsolatban komoly biztosítékot, hogy a fürdőfejlesztési terv részleteit meg tudja valósítani. Olyan bérlelre van szükség, aki amint vállal, valóban meg is teszi. A fürdőfejlesztési terv ismertetésére különben még visszatérünk.

A toháni Malaxa- és a brassói Ancora Román-gyár munkásai túlhaladták a szeptemberi tervet

(Brassó) — A toháni Malaxa gyár munkássága az idők szavát megértve, a munka arcvonalán egyenesen mutatja fel a szebbnél szebb eredményeket. A munka mezején előtérbe kerültek a szaktársak. Az egész gyár termelésére. Az egyes osztályok az előirányzott termelési csúcsot sok esetben jóval túlhaladták. Példának említhetjük fel, hogy a brassói cementgyár részére az előirányzott 6000 golyó helyett 7000 darabot gyártottak.

Az öntödei munkánál is túllépték a meghatározott hányadot, amennyiben szeptember hónap folyamán 12 ezer tonna helyett 15,5 tonna öntvényt készítettek. Az előirányzott munkaprogram túllépése a többi osztályokban hasonló.

A termelőmunka emelkedése különösen érezhetővé vált, amióta a Malaxa-gyár munkássága munkaversenyre hívta ki az Astra-gyár munkásságát. A Malaxa és Astra munkásainak munkaversenye követésre méltó példa kell legyen más üzemek is.

A brassói Ancora Román-gyár munkássága is példaadó erőfeszítéssel tesz tanúságot, a szeptember hónapra előirányzott 25 ezer kilogram kábel mennyiségből szeptember 15-ig, már 14.995 kilogram külön-bőre méretű huzalt készítettek el. A teljesítmény annál is inkább dicsőre érdemes, mert több elsőrangú fontosságú nyersanyagot helyettesíteni kellett.

Duclos nyilatkozata Varsóban

(Varsó) — Duclos, a Francia Kommunista Párt egyik vezetőszemélyisége Lengyelországban tartózkodik és Boroszlóban beszédet mondott. Kijelentette, hogy a lengyel nép ereje a munkásgépfőntban van, majd ezeket mondta:

— Franciaország sohasem egyezik bele, hogy Németország hamarabb építsék fel, mint a német fasizta támadásnak áldozatul esett országokat. A trósztok Németorszá-

gából a monopólió hatalmas öklöt akar teremteni a maga számára. A francia és lengyel nép érdekei köztök. A francia nép követeli a Kommunista Párt visszatérését a kormányba. Franciaország együttműködést kíván volt háborús szövetségeseivel, köztük az USA népeivel is. Európa elég erős ahhoz, hogy saját erejéből talpraálljon — fejezte be beszédét Duclos.

A szántóterület 20 százalékát ipari növényekkel vetik be

(Bukarest) — A földművelésügyi minisztériumban nagyarányú munka folyik az őszi mezőgazdasági munkálatok elősegítésére. A minisztérium illetékes osztályai, a mezőgazdasági kísérleti állomásokkal és mezőgazdasági kamarákkal karöltve nagyszabású tervet dolgoztak ki. E terv keretében megállapították, melyek azok a termékek, amelyek a legjobb eredménnyel termelhetők és a legtöbb hasznot biztosítják a termelőnek. Eszerint például Oltenia és Munténia legtöbb megyéjében igen előnyösen lehet termelni gyapotot, rizst, ricinust, repét, kenderet és lent is. A vetési terv szerint az idén összesen 1.500.000 hektáron, vagyis az ország mezőgazdasági területének 20 százalékán termelik majd ezeket az ipari növényeket.

Az őszi vetési időszakra mintegy 15 százalékkal több traktor áll a mezőgazdák rendelkezésére, mint az elmúlt tavasszal. Az év elején 3215 üzemképes traktorunk volt, most pedig 3695 traktor fog segídni az őszi szántásnál és vetésnél. Ugyanakkor a szövetkeze-

tek útján 1000 ekét is szétosztanak a földművesek között.

Az őszi vetésre elegendő vetőmag áll a földművelők rendelkezésére. A szövetkezeti központ raktáraiban 6515 vagon búza van e célra felraktározva és ezenfelül az elégtelen mennyiséggel rendelkező megyék is gyűjtöttek gabonát. A szövetkezeti központ 850 vagon repét bocsátott vetési célra a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére.

Az őszi vetési munkálatok egyébként már országwide megkezdődtek. Eddig 1 millió 753.000 hektárt szántottak fel, melynek nagyrészt már be is vetették. Az előirányzott terv szerint még körülbelül 2.500.000 hektárt kell felszántani és bevetni az őszi.

A földművelésügyi minisztérium nagy gondot fordít az állatállomány növelésére is. Az idei gazdag takarmánytermés máris fellajvította az állatállományt, bár állományunk 25 és marhaállományunk 18 százalékkal kisebb a szokásosnál. Minden remény megvan azonban, hogy jövő őszi a természetes szaporulat révén jelentős mértékben pótlódik a hiány.

A belügyminisztérium adja a ki- és beutazási engedélyt

(Bukarest) — A minisztérium közli, hogy a békeszerződés életbelépésével és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság működésének megszűnésével a ki- és beutazási engedélyeket a belügyminisztérium bocsátja ki. A minisztériumokhoz vagy más hatósághoz benyújtott ilyen természetű kérvényt semmisnek tekintik.

A Szovjetszövetségben csökkennek az árak

(Moszkva) — A Szovjetszövetségben jelentősen csökkentek az élelmiszerárak. Ez az árcsökkenés elsősorban annak köszönhető, hogy a kolhoz gazdaságok és az állami gazdaságok ebben az évben jó termést értek el. A szovjet kormány eszenkül a lakosság gyors és bő ellátására vidéken és a városokban szövetkezeti üzemek egész sorát nyitotta meg. A szövetkezeti üzemek által szabályozzák a piaci árakat is.